

– Mastersyken bør
kureres, men ikke
ved hjelp av lobotomi

Kommentar s. 3

KLIMAAKTIVIST ERIGA ELIJAH REAGAN OM COP27:

– Det er som en
dødsdom for afrikanere

Klima s. 14-15

FRYSER PRISEN FOR PILSEN

Nyhet s. 9

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 7, årgang 77

www.universitas.no

torsdag 2. mars 2023

INGEN SMARTTELEFON HELE UKA:

– Uten en hjernedød
distraksjon havner
jeg i en prematur
midtlivskrise

Nyhet s. 12-14

ALBUMAKTUELLE TØYEN HOLDING:

– Vi er som dere, vi
bare *quitta* ikke de
kule greiene

Kultur s. 18-20

FRA KRIG TIL ENSOMHET:

– De siste ukene har jeg
tenkt at jeg vil hjem igjen
til Ukraina, sier Diana
Kryvenko (20)

Nyhet s. 4-5

MED RYGGEN TIL STATEN OG KOFTA PÅ VRANGA

Demonstrasjonen mot vindturbinene på Fosen fortsetter.
Aktivistene har ingen planer om å fjerne seg

Nyhet s. 10-11

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Guro Aasaaren**
guro.aasaaren@gmail.com 466 74 942

Nyhetsredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 82 334

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Ingeborg Aure**

Nettredaktør: **Aurora Djupvik Archer**

Uttegner: **Mina Wikeby**

Uttegner: **Mina Ræge**

Uttegner: **Sivert Bjelland**

Deskjournalist: **Åsne Hansteen**

Korrektursjef: **Oscar Grimstad**

Daglig leder: **Ingvild Garmo Nilsson**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Koftekledd avsløring

Denne uken har aksjonister fra Norske Samers Riksforbund Nuorat (NSR-N) og Natur og Ungdom (NU) kapret alles oppmerksomhet. Koftekledd og med samiske kamprop har de sperrert inngangspartiene til flere departementer i Oslo sentrum.

Konsesjonen til vindkraftutbygging i samens reinbeite på Fosen i Trøndelag ble tildelt for over to tiår siden. I påvente av en avklaring i rettssystemet ba FN Norge i 2020 om å stanse utbyggingen. Likevel ga staten grønt lys. I 2021 erklærte Høyesterett konsesjonen ugyldig, fordi den brøt med menneskerettighetene til reindriftssamene i området.

Menneskerettighetsnasjonen Norge, som bruker enorme summer på å bevare regnskog i Amazonas, trives godt internasjonalt. Som en slags «social justice warrior» i de fleste sammenhenger. Derimot viser Fosen-saken at landet vårt også har svin på skogen.

Mens saken havner på best liste internasjonalt, vil verken olje- og energiminister Terje Aasland (Ap) eller statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) ta ordet «menneskerettighetsbrudd» i sin munn.

Ei heller gi en beklagelse. I praksis har vi nå en utøvende makt, regjeringen, som nekter å føyer seg etter den dømmende makten, Høyesterett, i Norge.

I perioden mellom 2016 til 2020 brukte Norge 34 millioner kroner for å få en plass blant FNs rullende plasser i sikkerhetsrådet. Med vaffeljern og egenprodusert valgkampmaterieell fløy norske diplomater til øystater i Stillehavet som trues av stigende havnivå. De ble forsikret om at Norge ville sette klimakampen på agendaen dersom de fikk deres stemme i FNs generalforsamling. Da Norge endelig ble valgt inn lød det attpåtil fra en pressemelding at «menneskerettighetene vil ligge til grunn for Norges arbeid» i Sikkerhetsrådet.

Norge burde heller brukt tiden sin på å feie for egen dør. For i samme periode kjempet samene her hjemme med nebb og klør for menneskerettighetene sine. Onsdag kom også meldingen om at Sametinget har kontaktet FN direkte og bedt dem om å snakke vett i den norske regjeringen.

Heldigvis har aksjonistene klart noe opposisjonspolitikere fra grønne

partier i Norge ofte prøver på, men sjelden lykkes med. Nemlig å avsløre dobbeltmoralen som til enhver tid finner sted i den norske klima- og miljøpolitikken. Med det har de også snudd hele opinionen til deres banehalvdel. Likevel er det vanskelig å se at dette kan ende med noe annet enn enten-eller. Enten bestemmer regjeringen ganske raskt at de berørte vindmøllene rives, eller så ender aksjonen med at regjeringen sår tvil både om sin vilje til å respektere Høyesterett og å respektere urfolks rettigheter.

Derimot viser Fosen-saken at Norge også har svin på skogen

Historiske skråblikk av Åsne «Arvåken» Hansteen

Arkivaren

Meningen med livet

I 2001 sin februarutgave av Universitas kunne Karsten fortelle deg det du kanskje ikke allerede visste: «Du er en tilfeldighet». Du som leser dette er faktisk bare et helt tilfeldig resultat av reaksjoner i en «ursuppe med organiske molekyler som ellers bare ville kunnet glede dem som holder til på sjøsiden av Oslo S». Til venstre er et gruppebilde av deg og alle de andre 7,8 milliarder tilfeldighetene i verden. Klipp det ut og heng på veggen.

Universitas, 07.02.2001

Streit, streber eller raddis

Ifølge Universitas i 1994 holdt streberne til i de ærverdige sentrumslokale og studerte juss. «Slipsknutene deres er så stramme at de stopper oksygentilgangen til hodet». Fortsatt bedre enn den «lite spennende» Mat.nat-uniformen. Både HF-gutten og HF-jenta eksisterte visst også i '94: «For Holtsmark er alle HF'ere svartkledd idealister som skal løse verdensproblemer (...) Litteraturstudent Risa er kledd i østeninspirerte flagrende gevanter, og har langt krøllete rødt hår». *Nothing ever changes.*

Universitas, 27.04.1994

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

Minimum master er dårlig stil

Har du også pådratt deg «mastersyke»? Symptomene kan være en følelse av å være overkvalifisert, mye gjeld og/eller frykt for arbeidsledighet. Kuren strides man imidlertid om.

Høyere utdanning

Daniel Hesby Hansen, journalist i Universitas

«Mastersyke»-debatten har blomstret opp igjen, slik den gjør med jevne mellomrom. Begrepet viser til en problematisk tendens i samtiden, hvor både offentlige og private arbeidsgivere etterspør høyere akademiske grader når de utlyser stillinger – også når arbeidet man skal utføre ikke krever denne kompetansen. De sikler etter ordene «master i ...» på CV-en, men er ikke så opptatt av om disse følges av «kunsthistorie», «teoretisk fysikk» eller noe helt annet. De bruker «evnen» til å ta en lang utdanning som utsilingsmetode. Der- som du klarer fem år med studier, klarer du også å arrangere konferanser, behandle forsikringskrav, veilede studenter og så videre. Dette fungerer antakeligvis godt, men å sortere arbeidssøkere på denne måten blir som å skyte spurv med kanon – temmelig dyrt og ganske dårlig gjort.

Ønsket om å gjøre noe med dette forener på tvers av politiske skillelinjer. Her bør man imidlertid passe på hvem man hopper til sengs med, for kuren kan fort bli like lei som sykdommen. For eksempel: Enkelte

trekker frem at det er dårlig samfunnsøkonomi å bruke fellesskapets penger og unge folks tid på å lære dem ting de ikke får bruk for i arbeidslivet. Dette kan være et godt og viktig poeng, men det kan også være slik sløseribudsmannen får innpass i Kunnskapsdepartementets korridorer (med mindre han allerede har det – hei, Ola!). Det ligger i akademias natur at man må ta flere hensyn enn hva som gir mest kortsiktig økonomisk gevinst per bevilgede krone.

Det kan være hensiktsmessig å dele inn studentmassen i tre: de som vil studere, de som absolutt bør studere og de som føler seg tilnærmet tvunget til å studere. Den første gruppen er de vi må beskytte mot onde tunger som ønsker hard valuta for skattepengene. Det at man ikke skal kreve master i [insert fag] for å inneha ikke-akademiske stillinger, betyr ikke at det er dumt at de med slike jobber har innsikt utover hvor kaffetrakteren står og hva Excel er. Hvis vi skal ta et oppgjør med «mastersyken», er det svært viktig at det ikke blir en anledning

for anti-intellektuelle politikere til å kutte i humanistiske og samfunnsvitenskaplige fakulteter (hei, Ola!).

Så har man yrkene som rett og slett krever høyere utdanning. Når man retter skytset mot unødvendig strenge ansettelseskrav og inflasjon i fjonge grader, er det viktig å ha i mente at det foregår masse i samfunnet vårt som er kjempevanskelig – de som skal ha ansvaret for dette må være kvalifiserte. Dersom jeg tar med meg riksmålet mitt og alt jeg har lest i Morgenbladet, forviller meg ut i distriktene og blir banket opp av ujalte folk i felleskjøpet-dress (hei, Ola! – neida, bare tuller) fordi jeg er en

på kompetent og inkompetent. Dessuten kan mastersyken være psykosomatisk: Tanken om at fem år høyere utdanning er en absolutt nødvendighet, kan volde unge mye unødvendig stress og engstelse.

Det er noe dekadent over å holde seg med et arbeidsliv som lar det gå inflasjon i høye akademiske grader. For det første bærer det i seg en stenk av «keiserens nye klær»; mastergraden blir et symbol både arbeidsgiver og -taker kan gjemme seg bak, og bruke som begrunnelse for alt fra lønnsfastsettelse til anbudsforhandlinger. For det andre vanner det ut hva det vil si å ha en høyere grad. Når mastergraden skal være

Det blir som å skyte spurv med kanon: temmelig dyrt og ganske dårlig gjort

snobbete tufs, ser jeg helst at det er en godt utdannet lege som lapper meg sammen igjen. Og når traumene skal bearbeides, vil jeg helst ha en kompetent psykolog.

De som har mest å tjene på at vi helbreder mastersyken, er de som egentlig ikke er motiverte til å ta lange utdanninger, men som må stå i det likevel fordi situasjonen på arbeidsmarkedet er som den er. Her er det ingen grunn til å svartmale; det finnes heldigvis yrkesfag, og det finnes arbeidsplasser som ser forbi papirene dine. Samtidig finnes det jålete arbeidsgivere som tenker at å skrive en masteroppgave er en slags eksamen i livet, som utgjør det ultimate skillet

tilgjengelig for såpass mange, betyr den ikke lenger like mye – kanskje rommer den også mindre? I takt med at det å ha en master (eller to) blir en hverdagslig ting, kan det være at universiteter og høyskoler lempet på hva som kreves for å oppnå dem. Kravene som stilles til studentene, og kvaliteten på undervisningen som tilbys, senkes for å få mange nok gjennom kverna.

Samtidig som man tar denne unødvendige akademiseringen av samfunnet på alvor, må man huske på at alle typer kunnskap har verdi i seg selv. Mastersyken bør derfor kureres, men ikke ved hjelp av lobotomi.

nyhetsredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 81 334

NYHET

Regjeringen har diskutert tobakksforbud

Regjeringspartiene har satt i gang arbeidet med å stramme opp norsk tobakkspolitikk, skriver VG. En rekke tiltak skal ha blitt diskutert, men blant de dramatiske er et livsvarig forbud mot tobakksvarer for fremtidige generasjoner. I 2022 ble et slikt forbud vedtatt på New Zealand. Regjeringen møter likevel sterk motstand fra et av sine egne partier. Geir Pollestad, parlamentarisk nestleder i Senterpartiet, har nemlig uttalt at Stortingsgruppa motsetter seg minst to av tiltakene regjeringen har diskutert, deriblant totalforbud for fremtidige generasjoner. I Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (ShoT), som ble lagt frem i 2022, oppga 1 av 5 studenter at de snuser daglig. Ytterligere 7 prosent oppga at de snuser av og til. Regjeringens tiltak avsløres når helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol legger frem folkehelsemeldingen senere denne våren.

KEAN

Fikk tre forskjellige karakterer

Student Linn Eielsen skrev i høst en oppgave om hvordan den moderne offentligheten fungerer på eksamen i medievitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO). Misfornøyd med karakter D og begrunnelsen, sendte Eielsen inn klage på karakteren. Den nye vurderingen ble en B, men på grunn av sprikende karaktergivning ble oppgaven igjen vurdert – til en C. Det opplevdes urettferdig, meddeler hun til NRK. Studentombud ved UiO, Marianne Høva Rustberggard, foreslår at studentene må få legge frem sitt syn på egen sak. Viserektor ved UiO Bjørn Stensaker peker på sensorbeskrivelser og blind sensur. Norsk studentorganisasjon (NSO) foreslår mer utfyllende karakterbegrunnelse. Pekeleken går, men Eielsens tredje karakter må bestå, noe som på henne virker nedtrykkende.

MG

For ordens skyld: Linn Eielsen står bak Universitas' stripe (L-innsikt).

Flere fullfører normert

Khrono kan melde om en betydelig økning i antall studenter som gjennomfører på normert tid. Med utgangspunkt i tallene fra Database for statistikk om høyere utdanning, har andelen som fullfører normert bachelor økt med 14,5 prosent, fra 40 prosent for 2009-kullet til 55 prosent for 2019-kullet. Frafallet går ned med 4,2 prosentpoeng, fra 19,2 prosent til 15,1 prosent. Samme fullføringstrend er også å spore i masterprogrammene. Maika Godal Dam, leder for Norsk studentorganisasjon, mener at det fortsatt er en del å gjøre for å redusere frafall og øke fullføringsgrad. Viserektor ved Universitetet i Oslo Bjørn Stensaker tror på sin side fullføring på normert tid vil vektlegges mindre fremover, og begrunner det med et kommende nytt finansieringssystem, der studiepoeng kanskje premieres mer.

MG

SENTRALBANKSJEFEN TILBAKE PÅ BLINDERN – En spennende tid å

En verden i endring: Sentralbanksjef Ida Wolden Bache presiserer at vi står i en spennende tid for studentene.

Snart ett år etter hun tiltrådte som sentralbanksjef står Ida Wolden Bache midt i stormen: – Vi vet at mange er bekymret for egen økonomi.

Økonomi

tekst Peder Nyeggen
foto Synne Folstad Moen

– Det er kanskje tiår siden studenter og andre grupper av befolkningen har kjent på kostnadene ved høy inflasjon.

Tirsdag var sentralbanksjef Ida Wolden Bache på plass på Universitetet i Oslo (UiO) for å holde sentralbanksjefens årstale for studentene.

Snart ett år etter hun tiltrådte stillingen, blåser Norge i verdensøkonomiens vinder.

Hun poengterer at hun er takknemlig for å være tilbake på Blindern, der hun selv studerte samfunnsøkonomi 25 år tidligere, men får raskt et mer alvorlig uttrykk:

– Vi har fått gjensyn med inflasjonstall vi ikke har sett på flere tiår.

Med det er det mange unge som får sitt første møte med vanskeligere økonomiske tider.

– Vi vet at mange er bekymret. Raske og uventede prisøkninger gjør innhugg i folks økonomi, og det ram-

mer også særlig dem som har minst, forteller hun Universitas.

Wolden Bache poengterer at det viktigste som kan gjøres nå er å forsøke å dempe kostnadsnivået.

– Den høye prisveksten har satt pengepolitikken og Norges Bank på prøve. Nå er det vårt ansvar å få ned prisveksten.

Banken ventes å sette renta ytterligere opp i mars, etter å ha vedtatt å holde den uendret på rentemøtet i januar.

Turbulent økonomisk situasjon

Det er 13. gang sentralbanksjefen kommer til UiO for å holde sin årstale. I talen gir sentralbanksjefen et overblikk over den økonomiske situasjonen i landet, og forteller om bankens økonomiske politikk.

Der tidligere sentralbanksjef Øystein Olsen i fjorårets årstale sto i en periode med høy vekst og lurte på om den stigende inflasjonen ville feste seg, står Wolden Bache nå midt i stormen. Inflasjonen er vedvarende og over dobbelt så høy, veksten er lavere, og mange sliter med høye priser.

Etter et dystert overblikk, velger hun likevel å være optimistisk på studentenes vegne:

– Dette må være en særdeles spennende tid å være student.

– Det er i perioder verden endrer seg brått at vi kan kjenne på nytten av økonomisk teori, økonomisk historie og innsikt fra andre fag.

Hun utbroderer om endringene fra gjenåpning og høy vekst, lav inflasjon og billige lån, til en verden med

ERN: være student

Fornøyd: Samfunnsøkonomistudent August Ihle (20) synes det var motiverende å snakke med sentralbanksjefen.

Norges Bank

- + Norges sentralbank. Underlagt Finansdepartementet.
- + Har ansvar for Norges pengepolitikk og forvaltning av Statens pensjonsfond utland (Oljefondet).
- + Kalles gjerne Bankenes bank, fordi den gir ut lån til bankene i Norge. Prisen på disse lånene kalles styringsrenta. Den er nå på 2,75 prosent, etter å ha ligget på 0 frem til slutten av 2021.
- + Ida Wolden Bache har vært sjef for banken siden 1. april i fjor. Hvert år i februar holder sentralbanksjefen sin årstale for studentene på Blindern.
- + Årstalen tar for seg det økonomiske bildet for året og bankens egne vurderinger rundt pengepolitikken.

Kilde: Norges Bank

krig i Europa, energimangel og klimaendringer på dagsorden.

– Signalene om at omstillingen haster, blir stadig flere. Hetebølger, flom og tørkeperioder tiltar både i styrke og antall. Omstillingen er beheftet med stor usikkerhet, men den går for sakte.

– De siste årene har vi også sett variasjoner i strømprisene som skyldes at tilgangen på ren energi ikke bygges opp like raskt som fossil energi fases ut. Slike utslag i prisene kan vi komme til å se mer av fremover.

Hun påpeker at det er et komplekst bilde, med mange årsaker til prisvekst, og legger til at det nettopp i slike situasjoner er viktig med fagkunnskap.

– Det er i disse periodene, med store omveltninger, at vi blir minnet på alt det vi ikke vet. Og at det hele tiden er behov for nysgjerrighet og higen etter ny kunnskap, forteller hun.

Wolden Bache ser ut over det fullsatte auditoriet med studenter som snart skal inn i arbeidslivet. Det er så stille at du kan høre en gutt på bakerste rad dra opp *zip-necken*.

– Jeg gleder meg til å høre deres spørsmål etterpå!

Fordeling, boligmarked, og Oljefondet

Fordelingseffekter av rentehevinger, stadig økende priser i boligmarkedet og Oljefon-

dets investeringsstrategier var blant ting studentene ville ha svar på. Først ute var August Ihle (20) som går førsteåret på bachelorgraden i samfunnsøkonomi ved UiO.

– Forskjellene i verden øker. Vil du som sentralbanksjef og flink økonom mene det er lurt å satse på en taktikk som treffer bredt og ofte kan ramme de svakeste hardest? spør han om rentehevingene.

– Det høres ut som du har lest pensumet

Vi vet at mange er bekymret

Ida Wolden Bache, sentralbanksjef

ditt! Dette er et sammensatt spørsmål, sier Wolden Bache og fortsetter:

– Det kan jo føles som vi legger sten til byrden. Men vi øker jo renten for å få prisveksten ned, og om ikke nå, måtte vi stramme mer til senere. Da kunne kostnadene i form av økt arbeidsledighet blitt større. Det ville ramme dem som har lite å gå på hardt.

Hun forteller at finanspolitikken kan fungere mer målrettet, og at det er de fol-

kevalgte som bestemmer hvordan statens penger skal brukes.

– Jeg synes hun svarte reflektert. Det er mange vurderinger å ta, og sentralbanksjefen har heller ikke fasiten på hele universet, sier han til Universitas etter foredraget.

Den engasjerte samfunnsøkonomistudenten Ihle setter pris på å få sentralbanksjefen på besøk på instituttet, og å få litt forklaring på hvordan faget fungerer i praksis til tross for at Wolden Baches stilling ikke er alle forunt.

– Man blir jo motivert når man hører en viktig person som er med på å forme Norges økonomi snakke til oss på den måten. I spørsmålsrunden snakker hun med og lytter til studentene som om vi også er viktige, og tar oss seriøst.

Et viktig tilbud for studentene

Professor ved Økonomisk Institutt ved UiO Halvor Mehlum har vært med å arrangere besøket de siste årene. Han mener sentralbanksjefens årstale for studentene er et viktig tilbud.

– Jeg tenker at sentralbanken mer enn andre arbeidsplasser og institusjoner er en bruker av aktuell akademisk innsikt. At de kommer og forteller hvordan samfunnsøkonomisk og statsvitenskapelig fagkunnskap brukes som en del av styringen av lan-

det er viktig lærdom.

Samtidig er han imponert over studentene.

– Du hørte jo spørsmålene. Faglig opplyste og hånd i hanske med det hun var opp-tatt av.

Han påpeker at det er særlig positivt at sentralbanksjefen kommer, med en rolle som har tett tilknytning til det akademiske.

– Vi er heldige som har den nærheten på det akademiske planet til noen institusjoner. Det er jo som om sjefen for Høyesterett skulle kommet og snakket direkte med juristene. De kunne sikkert hatt en like meningsfull diskusjon.

Vi står ute i foajéen, der er det duket for samfunnsøkonomenes favorittaktivitet: fingermat og mingling. Sentralbanksjefen slår av en kort prat med et par studenter over noen kanapéer før hun må avgårde. Pengepolitikken kan ikke vente.

universitas@universitas.no

Fra krig

Alene i Norge: Diana Kryvenko (20) og Mykhailo Karpiuk (20) har studert i Oslo i ett år. De har ikke fått en eneste venn.

til ensomhet

Mykhailo og Diana flyktet fra krig, og nå har de sittet alene i hver sin studentbolig i et år. Lærerstedene mener de har opprettet flere gode tilbud.

Ensomhet

tekst Tora Vassnes
foto Synne Folstad Moen

– De siste ukene har jeg tenkt at jeg vil hjem igjen. Det er utholdelig å være her og være så ensom.

Det er én uke siden Universitas møtte ukrainske Diana Kryvenko (20) for første gang. Det hadde gått ett år siden krigen i Ukraina, og ukrainske studenter fortalte hvordan det har vært å flykte hjemlandet for et liv i fred. Studentene Diana Kryvenko og Mykhailo Karpiuk fortalte begge om et år preget av ensomhet.

Har ingen venner

Nå sitter Kryvenko og myser ut i marssolen utenfor Sophus Bugges hus på Universitetet i Oslo. Det store mursteinsbygget, som har fungert som et andre hjem for mange norske humaniorastudenter, var fryktinngytende for Kryvenko da hun skulle på sin aller første forelesning her i august i fjor.

Etter en sommer preget av engstelse, ensomhet og frykt, møtte hun opp på Blindern med store forventninger denne sensommerdagen. Hun hadde fått en e-post fra UiO med klasserom

Kryvenkos dager ser like ut. Hun våkner tidlig for å møte til zoom-forelesning ved universitetet i Kyiv, deretter har hun timer på Blindern. I helgene studerer hun og sover mye.

Hun savner bestevennene sine hjemme i Ukraina, og det å ha noen å dele dagene med.

– Vi snakket sammen hver eneste dag, og vi var på besøk hos hverandre hele tiden. Nå har jeg ikke snakket med noen på veldig lenge.

På Blindern tar Kryvenko norskkurset sammen med utvekslingsstudenter. De fleste utvekslingsstudentene skal hjem igjen etter seks måneder, men Kryvenko har ikke et trygt hjem å returnere til.

– Jeg trenger å få en norsk venn, for jeg må jo bli her. Jeg trenger mennesker rundt meg om jeg skal lære meg språket og forstå kulturen.

Kryvenko synes det er vanskelig å komme inn på de norske studentene, og ensomheten gjør at hun har begynt å lure på om det er noe som feiler henne.

– Jeg har prøvd å snakke med mange forskjellige mennesker, men jeg får ikke noen venner. Kanskje er det meg det er noe galt med?

Jeg har prøvd å snakke med mange forskjellige mennesker, men jeg får ikke noen venner. Kanskje er det meg det er noe galt med?

Diana Kryvenko, (20) student

og tidspunkt. Men da hun ankom klarte hun ikke å finne fram, og det var ingen der for å hjelpe henne.

Kryvenko flyktet til Norge fra den ukrainske byen Butsjja, hvor krigen har satt dype spor. Folke-mordet i mars i 2022 tok livet av flere hundre ukrainske sivile, og russerne etterlot seg lik strødd rundt i gatene. Å komme til Norge var et håp, men det viste seg å bli svært ensomt. Nå vil hun heller hjem til et land i krig enn å være i Norge.

– Jeg har blitt vant til å være alene. Men hvis jeg ikke har fått en venn til slutten av sommeren, så vil jeg dra hjem, sier hun når Universitas møter henne.

Hvor skal man gjøre av seg?

I samme by studerer ukrainske Mykhailo Karpiuk (20) på Kristiania. Karpiuk forteller om en uke i sitt liv: Den er skremmende lik Kryvenkos.

– Etter forelesning drar jeg hjem. Jeg vet jo ikke hvor jeg skal gjøre av meg, eller hvor jeg kan være sosial. Jeg bor i et lite rom i et hus som jeg deler med seks andre, og vi snakker sjeldent sammen, forteller han.

I helgene studerer han og *gamer* med en gammel venn som befinner seg i Ukraina. Det har vært den samme tralten siden han kom til Norge.

De første ukene på Kristiania var preget av miskommunikasjon

og dårlig oppfølging, opplever han.

– Skolen prøvde å arrangere en fest, men det var ingen i klassen som møtte opp. Det var også noen møter på skolen, men jeg dro ikke fordi jeg ikke fikk det med meg. Det var ingen som fortalte meg om disse møtene.

«Der har vi samlet en del viktig informasjon om blant annet tilrettelegging, studietilbud og arbeidspraksis for flyktninger, men også kontaktpunkter til aktuelle hjelpeordninger dersom man ønsker noen å snakke med», skriver Stølen.

På spørsmål om han føler

Det er utholdelig å være her og være så ensom

Diana Kryvenko (20), student

Å måtte forlate hele familien sin i et land med krig, og se hjemlandet sitt falle sammen, er ikke enkelt. Særlig ikke når man bare er 20 år. Karpiuk skulle ønske han kunne gå til psykolog som kunne hjulpet han med å starte et nytt liv i et nytt land.

– Men det er lang kø, og det er dyrt, sukker Karpiuk.

For å tjene penger til å kunne søke hjelp hos psykolog, må Karpiuk få en jobb. Han har søkt på titalls jobber, men ingen svarer ham.

– Jeg venter og venter på svar, det føles ut som om Norge ikke vil ha meg her. Når man føler seg som en byrde, gjør det også ting ekstra vanskelig. Da savner jeg familien min enda mer.

– Trist å høre

Etter Russlands invasjon av Ukraina, opprettet regjeringen totalt tusen studieplasser for ukrainske flyktninger, men de er ikke fylt opp, melde nettstedet Khrono i februar.

Universitas har vært i kontakt med rektorene ved universiteter og høyskoler i Oslo for å høre hvordan de følger opp studenter som har flyktet til Norge fra Ukraina. Ingen av rektorene ønsket å stille til intervju, og svarer derfor på e-post til Universitas.

Ved Universitetet i Oslo begynte 45 ukrainske studenter høsten 2022. Det presiseres ikke hvor mange av disse som har flyktet til Norge som følge av krigen.

Rektor ved UiO Svein Stølen skriver at universitetet har vært svært opptatt av å ivareta sine studenter fra krigsområdene i Ukraina. Universitetet har opprettet en Ukraina-nettside, hvor de har linket til ulike tilbud og annen informasjon på engelsk til de nye studentene.

Tilbudsguiden

AVIS

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

Da Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
www.abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacconnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

Finansavisen
Gratis tilgang til Finansavisen
Ordinær pris: Fra 3345,- for et år

- Dette er den beste dagen å selge aksjer på
– Dette kan trigge parameterer
Endelig en Porsche for norske hytteve

Logg inn med din studentmail
fa.no

EVENT

DJ BOOKING NORGE AS **123 LYD.NO**

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A, 0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

FLYTTING/LAGERPLASS

Trangt i hybelen?
La Wanda passe på ting du ikke trenger akkurat nå. Vi henter, lagrer og returnerer, for kun 15kr per eske/mnd. Henting fra kr 0.

wanda.space

universitas@universitas.no

TILBUDSGUIDEN FOR STUDENTER I OSLO

En ettertraktet språkkompetanse

Ettertraktet: Hauk Kramer Tunby (22), Eva Fougner (23) og Tiril Schei Hansen (24) tror de vil bli mer ettertraktet av arbeidsgivere etter språkstudiet.

Studenter forstår ikke hvor ettertraktet språkkompetanse er, mener førsteamanuensis. Likevel faller de fra språkstudiene.

Språkstudier

tekst Andrea Evjen
foto Jessney Castueras

– Det er veldig norsk å si at «alle snakker engelsk». Det er rett og slett feil, sier franskstudent Tiril Schei Halvorsen.

Universitas møter tre språkstuderende og en førsteamanuensis i solveggen utenfor humanistisk fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO). De reagerer på en uttalelse i saken «Språkstuderende faller fra studiene» i Universitas trykket 16. februar. Tobias Varming (24) som studerer førsteåret på Midtøststudier med arabisk, fortalte at han drømmer om en jobb i Utenriksdepartementet (UD), men at det ikke er et poeng å studere europeiske språk siden «alle kan engelsk i Europa». Det fikk førsteamanuensis i fransk litteratur og områdekunnskap ved UiO Kjerstin Aukrust til å reagere.

– Jeg vil legge den ballen død med en gang, det er svært mange i Europa som ikke kan engelsk.

Språkkompetanse blir viktigere
Hun mener påstanden er feil på flere nivåer, og viser blant annet til at under halvparten i svært mange land snakker engelsk.

– Du er også ettertraktet på arbeidsmarkedet om du behersker fransk, særlig hvis du ønsker å jobbe innenfor EU, der engelsk sin posisjon som arbeidsspråk har blitt svekket etter Brexit, sier Aukrust.

Sammen med tre franskstudenter ønsker hun å avkrefte påstanden til Varming.

Tiril Schei Halvorsen (24) tar en mastergrad i fransk. Hun påpeker at vi er heldige som har så god engelskkompetanse i Norge, og at kompetansen er langt dårligere i mange europeiske land.

Aukrust forteller at det omtrent er 300 millioner fransktalende,

Det er veldig norsk å si at «alle snakker engelsk»

Tiril Schei Halvorsen (24), språkstudent

også kalt frankofone, verden over. Hos mange tidligere franske kolonier er fransk fortsatt et offisielt språk, eller et språk som blir brukt i dagliglivet.

– I særlig Afrika fører demo-

grafien til at andelen frankofone vil øke de kommende årene, dermed vil behovet for folk som snakker fransk fortsette å øke, sier Aukrust.

Ettertraktet i arbeidsmarkedet

Hauk Kramer Tunby (22) og Eva Fougner (23) studerer nå fransk på første og tredje året av en bachelor. Det er totalt 39 studenter som tar bachelor i fransk. Det er hverken Kramer Tunby eller Fougner sine første grader. De har henholdsvis en bachelor i internasjonale studier og statsvitenskap med i bagasjen. De tror de vil bli mer attraktive på arbeidsmarkedet med en grad i fremmedspråk.

– Fransk er et verdensspråk og et diplomatisk språk. Ser du på utlysninger fra ambassader og UD, er det ofte et krav at du behersker mer enn ett fremmedspråk, sier Fougner.

De tre franskstudentene deler samme oppfatning. Ønsker du å jobbe innenfor internasjonale organisasjoner og utenriks tjenester, forventes det ofte at du kan snakke et tredje språk.

– Vi lærer også om den fransktalende verden som strekker seg langt utenfor Europa. Vi tilegner oss bred kunnskap om kulturen og historien, og der ligger mye av nøkkelen til god kommunikasjon på tvers av språkgrensene, sier Kramer Tunby.

Undervurderes av studentene
Selv om studentene opplever at etterspørselen av språkkompetanse

– Det stemmer at engelsk er det mest utbredte fremmedspråket i Europa, men engelsk sin tidligere dominans innenfor EU har blitt betydelig svekket etter Brexit. I flere europeiske land som Portugal og Italia er fransk et vel så utbredt fremmedspråk som engelsk, og det er kun i Skandinavia at et flertall behersker engelsk, sier Aukrust.

I Tyskland er det for eksempel bare 30 prosent som snakker engelsk, i Frankrike er 24 prosent og i Spania rundt 12 prosent, eksemplifiserer hun.

Kramer Tunby mener oppfatningen om at engelsk er det viktigste språket, er representativ for flere nordmenn.

– Engelsk er dominerende som verdensspråk både i media og sosiale medier. Vi språkstuderende har en viktig jobb med å kommunisere at dette er en ettertraktet kompetanse, sier Kramer Tunby.

– Betyr det at norske studenter undervurderer betydningen av å kunne flere fremmedspråk?

– Ja, folk undervurderer viktigheten av språk. Det illustrerer påstanden til Varming. Men det er ikke studentene sine feil, sier Aukrust.

Hun peker på norsk mediedekning som en forklaring på hvorfor nordmenn undervurderer språkkompetanse. Hun trekker frem innflytelsen den franske presidenten Emmanuel Macron har hatt i utenrikspolitikken de siste årene, som har ført til en økende betydning for Frankrike sin rolle i EU. Likevel kommer ikke dette tydelig fram i norsk media, mener hun.

– Mediedekningen i Norge er fokusert på engelskspråklige land, hevder hun.

universitas@universitas.no

Vi språkstuderende har en viktig jobb med å kommunisere at dette er en ettertraktet kompetanse

Hauk Kramer Tunby (22), språkstudent

Uenig: Førsteamanuensis Kjerstin Aukrust tror studenter undervurderer hvor viktig språkkompetanse er.

Her fryses ølprisen for studenter

Chateau Neuf verner om studentprisen på øl og andre drikkevarer for studenter ut våsemesteret. – Lave priser kan opprettholde møteplasser i dyrtid, sier daglig leder.

Prisen for pilsen

tekst Elisabeth Udjus
foto Charlotte Førde Skomsøy

Pilsen og utelivet slipper ikke unna prisstigning og dyrtid. Men på studenthuset Chateau Neuf gjør de hva de kan for å verne om prisen på pilsen.

Universitas møter studentene Thuva Louise Oterholt (26) og Kristian Lefdal (23) på Chateau Neuf en mandag kveld. Studentene har for vane å ta den månedlige stipendpilsen her. Nå nyter de hver sin pils til 64 kroner. Siden august har den kun økt med én krone.

Nå velger Chateau Neuf å fryse prisen for en halvliter ut semesteret. Lefdal tror ikke han ville merket en eventuell økning på et par kroner nevneverdig. Det hadde nok vært verre for de som drar ut hver dag i helgen, mener han, men likevel:

– Det er ingen tvil om at lavere pris gjør at man drar ut med litt bedre samvittighet.

Medstudent Oterholt er glad for de lave prisene ettersom det muliggjør å dra ut en mandag med venner og spille brettspill, slik som de gjør denne kvelden.

– Lavere priser gir flere muligheter for studenters sosiale liv, og det er veldig viktig, sier Oterholt.

Verner om studentpilsen

Mens prisen for studentpilsen økte med én krone i fjor, økte de øvrige prisene for interne på huset og ordinær med henholdsvis 52 til 58 kroner og 82 til 89 i fjor. Sistnevnte har nå økt til 98 kroner.

De ordinære prisene vil trolig øke ytterligere i april som følge av den generelle prisveksten. Dette semesteret fryser de prisene for studenter på alle drikkevarer.

Daglig leder på Chateau Neuf

André Titland sier at det ville vært naturlig å øke prisene med bakgrunn i prisveksten. Men grunnet gode driftsresultater, har de råd til å fryse studentprisene på øl og andre drikkevarer i baren.

– Når det går bra med Chateau Neuf, er det fint at det gagnar studentene, sier han på telefon til Universitas.

Musikaler, forestillinger og andre eksterne og kommersielle aktiviteter er en viktig grunn til at studenthuset har mulighet til å fryse studentprisene, forklarer han.

– Jeg er veldig glad for at ikke-studenter med bedre økonomi bruker tilbudet vårt, som gjør at studenter ikke trenger å betale like mye.

Trangere tider

Men studentene handler mindre hos dem enn før, opplever Titland. Han tror det en kombinasjon av at studenter generelt drikker mindre, men

også at de har dårligere råd.

– Det er en trend vi har sett over flere år. Før drakk flere studenter dyrere drikkevarer som vin, men nå velger flest billigere varianter som øl.

Titland håper prisfrysingen vil ha en positiv effekt for studenter. Han understreker at studietiden skal være sosial, og at øl er et sosialt lim for mange studenter. Prisen på alkoholfrie varer vil også forbli de samme ut semesteret, for å sikre et alkoholfritt tilbud øg.

– Fortsatt lave priser kan opprettholde studenters møteplasser i dyrtid.

Flere fryser prisen

Også ved studentbarene U1 på Universitetet i Oslo og Samfunnet Bislet på Oslomet vil prisen på øl forbli den samme ut semesteret, på tross av prisstigningen. Der koster en halvliter henholdsvis 47 kr og 60 kr.

Skål: Studentene Thuva Louise Oterholt (26) og Kristian Lefdal (23) velger helst studentbarer med lavere priser. Lavere priser gjør at man drar ut med litt bedre samvittighet mener Lefdal.

Det sosiale lim: Chateau Neuf fryser studentprisene på øl og andre drikkevarer ut semesteret. Studietiden skal være sosial, og øl er et sosialt lim for mange studenter, mener daglig leder André Titland.

På Samfunnet Bislet opplever de også at studenter drar mindre ut enn før. Det sier innkjøpsansvarlig Ulrik Aase (24) på telefon til Universitas. Å holde ølprisene lave kan likevel være avgjørende for studenttilværelsen, mener han.

– Å ha muligheten til å dra ut og feste og feire betyr enormt mye for studenter, sier Aase.

Leder ved U1 Fredrik Tønnesen (23) stemmer i. Å øke prisene er det siste U1 vil gjøre, sier Tønnesen på telefon til Universitas. Han viser til en rekke undersøkelser som viser hvor utfordrende det er

for studenter å etablere seg sosialt.

– Derfor er lave priser på drikkevarer ved sosiale møteplasser viktig.

En krone til jordskjelvofre

Foruten å verne om studentpilsen, vil Chateau Neuf også donere en krone av hver solgte vare til Røde Halvmåne sitt humanitære arbeid for jordskjelvofre i Syria og Tyrkia. I fjor gjorde studenthuset en lignende kampanje for Ukraina, og samlet inn 55.000 kroner.

– Vi håper å få inn minst like mye i år, sier Titland.

Daglig leder forteller at de gjer-

ne vil gjøre noe positivt for samfunnet når de har mulighet til det. Han påpeker at litt er bedre enn ingenting. Det er de frivillige ved Chateau Neuf som har bestemt hvilket formål pengene skal gå til.

Studentene Lefdal og Oterholt mener det er bra at Chateau Neuf skal donere penger. Det gjør det lettere å kjøpe en øl ekstra, ifølge Lefdal. For Oterholts del kan det gjøre at hun velger å dra på Chateau Neuf oftere.

– Men øl legger seg rett på hofte, så jeg kan ikke bare drikke øl.

universitas@universitas.no

Apropos

«Husk å tenke selv», skrev en flittig exphil-student en gang i en notatblokk. Det samme gjorde sidemannen og dessuten exphil-studenter over det ganske land.

Men det er ikke bare selvstendig tenkning (we're all individuals!) vi kan lære av historiens store menn. Med dagens strøm- og matvarepriser (og mangel på samsvar med disse i studiestøtta), kan det være en idé å se til de gamle grekernes pederasti-forhold - rettere sagt til de originale sugar daddyene. Eller kanskje man skal ta noen råd fra den moderne filosofiens store far, Descartes? Vi vet at vi er fordi vi tenker, men alt annet er uvisst. Kartesisk tvil strekker seg vel til Lånekassens ventende innkrevingshaier? Kan vi egentlig vite at gjelden eksisterer?

SKF

LA FJELLA LEVE:

Okkuperer Olje- og energidepartementet

Aksjonerer: Det ljomer av samiske kamprop utenfor flere departementer i Oslo når aksjonister denne uken har okkupert flere departementer.

Miljøaktivister og samiske aktivister fortsetter å okkupere departementer i protest mot menneskerettsstridige vindturbiner på Fosen.

Menneskerettigheter

tekst Emilie Kaland Lindseth og Harald Nordbø
foto Vladimir Zivanovic

«Baajh vaeride årroth // La fjella leve».

Det ljomer av samiske kamprop utenfor flere departementer i Oslo. Denne uken har aksjonister fra Natur og Ungdom og NSR-N, ungdomsutvalget til Norske Samers Riksforbund, okkupert flere av regjeringens departementer i protest mot regjeringens motvilje til å rive vindturbinene på Fosen. Det har nå gått over 500 dager siden Høyesterett erkjente at vindkraftverket på Fosen er ugyldig i lys av at det krenker artikkel 27 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

Torsdag 27. februar fikk sameaktivistene nok av regjeringens

avventede holdning, og marsjerte samlet inn i Olje- og energidepartementet. Der ble de værende helt til de natt til mandag kl. 03:15 ble båret ut av politiet. Likevel vil aksjonene fortsette, og øke i styrke, i dagene framover.

– Jeg synes det er feigt at de kommer inn og henter folk midt på natten, sier Aslak Heika Hætta Bjørn, som selv deltok i aksjonen i Olje- og energidepartementet natt til fredag.

Universitas møter Hætta Bjørn ved bakinngangen til samme departement, som aksjonistene har blokkert siden klokken syv mandag morgen. Et tyvetalls aksjonister, med og uten kofter, har siden samlet seg ved bakinngangen til Olje- og energidepartementet for å fortsette demonstrasjonen.

Hætta Bjørn mener at politiets nattaksjon var et forsøk på å unngå at media skulle få bilder av

koftedde samer som blir båret ut av departementet. Hætta Bjørn oppfatter dette som et av flere tiltak regjeringen har tatt for å isolere aktivistene og forteller videre at de slet med å få tilgang på mat og medisiner under oppholdet i departementet.

Kofter på vranga

Over 150 mennesker deltok mandag i markeringen mot vindturbiner på fosen. Den svenske klimaaktivisten Greta Thunberg kom til Oslo natt til mandag for å delta i okkupasjonen av departementslobbyen, men ble nektet adgang av politiet. I stedet måtte Thunberg stå og se på at 13 av hennes medaktivister ble slept ut og kjørt til politistasjonen. Det tok allikevel ikke lang tid før aksjonen igjen var i gang, denne gangen med mål om å sperre hele staten.

– Det gir meg mye håp å se alle menneskene her, selv om grunnen til at dere sitter her er skammelig, sa Thunberg i en appell til de fremmøtte.

Partiledere i Rødt og SV, Bjørnar Moxnes og Kirsti Bergstø,

holdt også appeller til støtte for Fosen-samene. Talsperson i MDG Arild Hermstad fikk så vidt kommet i gang med sin før han ble avbrutt av leder av Natur og Ungdom Gina Gylver, som kom med beskjed om at politiet igjen var på

fra regjeringen så langt er tåkeprat og viser at de ikke respekterer samenes menneskerettigheter. Derfor er vi her i dag.

Solidaritetslenker

Flere studenter hadde droppet

Responsens vi har fått fra regjeringen så langt er tåkeprat

Aslak Heika Hætta Bjørn, aksjonist

vei og at det var på tide for aktivistene å lenke seg fast.

Sammen med samer i vrenge kofter og deres allierte lenket Thunberg seg fast til Olje- og energidepartementet. Hætta Bjørn forteller til Universitas at de vrenge koftene er et gammelt samisk symbol på uenighet.

– De viser ingen vilje til å følge opp dommen, som klart og tydelig sier at samenes menneskerettigheter er brutt. Responsen vi har fått

forelesninger for å delta i aksjonen for samenes menneskerettigheter. Jack Schønberg (20) og Sigve Fredriksen (20) går begge på UiO og studerer henholdsvis filosofi, politikk og økonomi og profesjonsstudiet i psykologi. De mener studenter har et særskilt ansvar for å ta i bruk den aktivistiske tradisjonen til å stå opp mot urett, spesielt i situasjoner der menneskerettigheter blir brutt.

– Vi oppfordrer alle studenter

energidepartementet

Studenter protesterer: Jack Schönberg (20) droppet forelesninger ved UiO for å vise solidaritet med samene fra Fosen. Her sammen med Greta Thunberg.

Vise mot: Sigve Fredriksen (20) mener vi må slutte å kalle ofre for menneskerettighetsbrudd modige, og heller ta opp kampen selv.

Human klimakamp: Talsperson for Grønn Ungdom mener klimakamp og menneskerettigheter må gå hånd i hånd.

som har muligheten til å komme hit for å stå i solidaritet med samene, selv om du kanskje går glipp av en forelesning eller to, sier Schönberg og Fredriksen når Universitas møter dem ved en av blokadene.

Begge er innstilt på å delta sivilulydig gjennom å lenke seg, til tross for at de risikerer bøter på over 10 000 kroner. For Schönberg er valget likevel enkelt:

– Slik saken er nå ser jeg ingen annen utvei. Menneskerettighetene til samene på Fosen har blitt brutt i over 500 dager og de kommer til å bli brutt i 500 dager til med mindre noen gjør noe.

– Vi sier ofte det er samene og urfolkene som er modige. Selv om de helt klart er det, mener jeg dette må ta slutt og at vi istedenfor må begynne å bli modige selv. Samene skal ikke stå alene i kampen mot menneskerettighetsbrudd, sier Fredriksen.

Kamp for rettigheter

I en tid hvor staten er under sterkt press for å redusere både landets klimautslipp og strømpriser, står

ikke nedleggelsen av 151 vindturbiner øverst på regjeringens prioriteringsliste. I fremtiden forventes det flere konflikter mellom klima, natur og menneskerettigheter. Thunberg advarte i samme tale mot såkalt «grønn kolonialisme»,

at hun er lei av at politikere kun bruker klima som et argument når det gagnar landets brutto nasjonale produkt.

– Klimakampen skal aldri være noe som skal bryte med menneskerettighetene, mener Martinsen.

Det er veldig lett å si at klimakampen skal være en dugnad, men jeg mener vi burde bli bedre på å skille hvem som har forårsaket hva

Margit Martinsen, talsperson i Grønn Ungdom

som hun definerer som tiltak der urfolks landområder koloniseres for å nå klimamål.

Talsperson i Grønn Ungdom Margit Martinsen er enig med Thunberg om at klimakamp og menneskerettigheter må gå hånd i hånd. Martinsen forteller videre

Martinsen er selv student ved internasjonale studier ved Universitetet i Oslo (UiO), og har jobbet med flere saker der klima har blitt brukt for å legitimere brudd på menneskerettigheter. Som eksempel trekker hun frem hvordan Marokko har begynt å bygge

vindmøller på okkuperte områder i Vest-Sahara, for så å selge strømmen videre til et EU i energikrise.

– Det er veldig lett å si at klimakampen skal være en dugnad, men jeg mener vi burde bli bedre på å skille hvem som har forårsaket hva.

– Dette er på ingen måte en lett oppgave, men det er urettferdig at samene må gi opp deler av sin kultur og natur for å kompensere for klimautslipp de ikke har vært med på å skape, sier Martinsen.

Turbinenes fall?

I løpet av uken har det vært flere forsøk på å etablere en dialog mellom aksjonistene og regjeringen. Uenigheter i hvordan Høyesterettsdommen skal tolkes har ført til steile fronter mellom utøvende makt og demonstrantene. På tirsdag tok olje- og energiminister Terje Aasland turen ned til eget departement for å møte aksjonistene. Der fikk han tydelig beskjed av aktivistene om at tiden for tomprat var over, og at staten må anerkjenne, og ikke minst avslutte, det pågående menneskerettighetsbruddet på Fosen.

Regjeringen og Aasland har til nå vært motvillige til å definere de 151 vindturbinene på Fosen som et menneskerettighetsbrudd, og har argumentert at Høyesterettsdommen ikke betyr at riving er eneste alternativ. Hvilke andre alternativ som står for vurdering er ennå ikke avklart. Mens regjeringen sitter på bakrommet, øker demonstrasjonen i både styrke og antall.

Det som begynte med en markering inne i departementet har nå spredt seg til et mål om å stenge hele staten.

– Det vi forventer av regjeringen er konkrete løfter om at saken skal følges opp, om når turbinene skal rives og hvordan naturen på Fosen skal tilbakeføres. Vi blir her så lenge det trengs, avslutter Hætta Bjørn.

Fra syv til én time om dagen

I en uke valgte to av Universitas journalister å legge vekk sine elskede smarttelefoner for å se om det er mulig å navigere hverdagen uten. Journalistene forlot uken med hver sin livsglede: en surmulende og en lykkelig.

Studenter bruker skjerm som aldri før. Fjorårets Shot-undersøkelse (Studentenes helse- og trivselsundersøkelse) viser at 7,2 timer av den gjengse students døgn brukes med nesa i en skjerm. Studier og hverdag legger opp til bruken smarttelefon. Er det mulig å kun ha tastetelefon, eller er studentenes syv skjermtimer uunngåelige? Universitas sine utsendte prøvde seg en uke med kun tastetelefon, med maks en time datamaskin.

Ekle klisjeer: Med sol, sigg og to stykk tastetelefoner er vi de verste menneskene du kan finne på campus

Scrolle-abstinenser og midtlivskrise

Livet mitt nådde et toppunkt i 2009. Jeg var høyest i klassen, best på lesing og høy på meg selv. Kanskje det som skal til for å få opp livsgleden er å skru tilbake klokka? Målet mitt med tastetelefon-eksperimentet er altså å lese mer, og ikke minst - bli bedre enn alle andre.

Voksende livsglede, voksende ego

Forelesningssalen fylles av mobil- og pc-skjerm. Hun foran meg lager en tiktok, de bak sender meldinger og de fleste scroller nyheter. Men med notatblokk skjer noe rart. Jeg følger faktisk med i forelesningen. Ettermiddagen er fredsom. Støvet børstes av den gamle platespilleren og boken hentes frem. Var det slik mine forfedre levde for tyve år siden?

Onsdag kveld møter jeg noen venner som er svært lite positive til tastetelefon tilværelsen.

– Folk bruker ikke tastetelefon fordi de vil oppnå noe, kun fordi de vil føle seg bedre enn alle andre, sier venninna mi.

Vennene mine kjenner meg altfor godt. Jeg er høy på meg selv med et raskt voksende ego.

Fanget i mitt eget hode

Allerede på dag to sprekker jeg. Katastrofen inntreffer når jeg glemmer å skru av smarttelefonen etter billettkontroll. Fra lommas dyp vibreres det. Instagram skriker sitt dype savn. Fristelsen av å finne ut hvordan det går med hun jeg datet for to år siden tar over. Skyldfølelsen er overveldende når det scrolles.

På dag fire blir jeg blir ordentlig lei. Sutrete, barnslig,

sliten, og sint lei. Abstinensene melder seg for fullt. Hvert femte minutt vibrerer mobilen i lomma, men når jeg drar den opp viser det seg å bare være en hallusinasjon. Vondt i hodet har jeg også.

Jeg er lei av å være overlatt til tankene mine. Uten en hjernedød distraksjon havner jeg fort til en prematur midtlivskrise. Alle tankene gjør at jeg blir rotete, ukonsentrert

Uten en hjernedød distraksjon havner jeg fort til en prematur midtlivskrise

og ikke enser omverdenen.

Ingen Canvas i 2009

Å ikke kunne følge med i samtiden merker jeg spesielt som Oslomet student. Oslomet bestemte seg i høst for at all Feideinnlogging krever tofaktorautorisering. Dette gjøres gjennom en app, noe jeg kan se langt etter med min lille Nokia.

Jeg får hverken tilgang til timeplan, romnummer til forelesninger, pensumliste eller å melde meg på ekskursjoner. Alt i alt er det nærmest umulig å studere journalistikk på Oslomet uten smarttelefon og pc.

Vanja Krøvel (22), Journalistikkstudent ved Oslomet.

Ølbriller og bakfullhet skaper enda flere problemer

Når helga kommer og ølen drikkes, oppdager jeg at mitt vanligste alkoholrelaterte problem ikke skjer. Terskelen for fyllaringing er ganske mye høyere med tastetelefon, og ingen gamle spøkelser vekkes denne helga.

Hvordan er man bakfull uten skjerm? Vanligvis er scrolling livredderen, men slapp, dehydrert, klam og klein kan jeg bare lese. Når hjernen stopper å fungere, og kroppen er for sliten til å gå, har jeg ikke annet valg enn å høre på radio mens jeg synes synd på meg selv. Heldigvis har telefonen min *sna*ke.

Til ettertanke

Målet om å være høy på seg selv er nådd. Når alle sitter med nesa ned i skjermen, mens jeg leser bok på trikken, så føler jeg meg, ja, faktisk bedre enn alle andre.

Det å være fanget i sitt eget hode har ikke vært utelukkende bra, men når uka er forbi og smarttelefonen låses opp, melder angsten seg sterkere enn før. Jeg har over 80 varsler, og takler det rett og slett ikke. Begrenset skjermtid skrur på umiddelbart, apper slettes og varsler blokkeres.

Jeg skulle ønske skjermfri uke var noe jeg kunne gjøre oftere, men det oppleves umulig å leve uten Canvas og Google Maps. Fra nå av har jeg i det minste min elskede Nokia liggende i nattbordskuffen til neste gang jeg har en studiepause.

Foto: Syme Folstad Moen

Foto: Freyja Eikrem Ims med Nokia

Tilbake til fortiden: Uten Spotify tilgjengelig blir cd-spiller nødvendig.

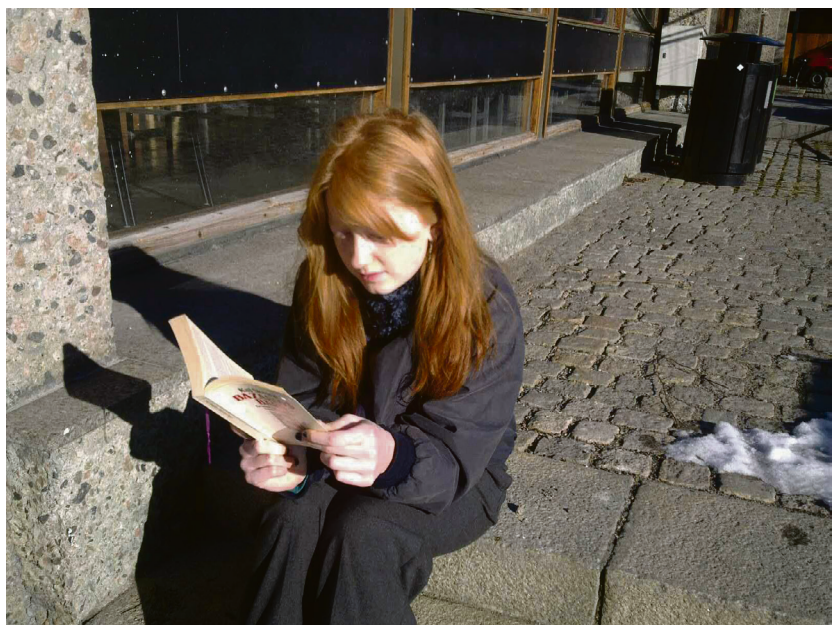

Foto: Vanja Krøvel med Nokia

Klein: Uten telefon å gjemme seg bak blir boken dratt frem

En uke i ro og mak

Jeg liker å tro at jeg er en fri sjel som ikke trenger en smarttelefon for å fungere. Men jeg tar meg selv stadig i å svømme i appenes hav, i håp om litt kjapp stimuli. Med en konsentrasjonsevne til å le av, og en redsel for sosiale mediers dommer, var jeg klar for en ukens ferie vekk fra smarttelefonen.

Uten kart og kompass

Jeg starter uken uten forberedelser. Uten å ha månedsbillett, eller en anelse om hva som står på konti, kaster jeg meg ut i uken.

Hele dagen føler jeg på en viss uro over ting jeg fryktet å gå glipp av, men uten telefon som fasit lever jeg i en lykkelig ignoranse, og uroen dabber av utover kveldingen.

Dag to som analog nomade befant jeg meg i en merkelig situasjon, da jeg gikk meg vill. Jeg skylder på solen som blendet meg og førte meg på avveie. Uten kart og kompass til å navigere meg ut av ukjent farvann, ble jeg tvunget til å finne veien på egenhånd.

Jeg ankommer Blindern forsinket og forvirret, men med en følelse av frihet. Hvis ikke jeg vet hvor jeg er, vet ingen andre det heller.

Fjernhetens fordel

Det å stå opp uten alarm på telefon går foreløpig helt fint. Jeg har en indre stressindusert vekkerklokke, som vekker meg åtte hver dag. Jeg er av dem som tar notater for hånd, som mange av mine medstudenter på Blindern, så jeg føler meg ikke utestengt i forelesningssalen.

Jeg savner heller ikke ruter-appen. Hva hjelper det meg å vite hvor lenge jeg må vente på trikken? Og kommer en kontrollør, er jeg kjapp på foten.

Utover i uken starter det å gå nedover. Hjernen min begynner å bli sliten av å ikke kunne belage seg på en smarttelefon til å huske alt, og med hjernen i overtenning er det vanskelig å forholde seg til andre. Men en slik fjernhet er bare en ulempe for de rundt meg. Jeg går rundt i byen, syngende og smilende for meg selv, og føler meg mer tilstede i egne tanker.

Jeg holder på å bli påkjørt noen ganger i min fjernhet, men smiler uansett. Ei heller kommer jeg meg på seminar, men en lærer masse av å flanere rundt i byen.

Tastetelefon til besvær

Endelig ser jeg også en fordel ved å bo i kollektiv; muligheten for menneskelig kontakt, i eget hjem. Fredag morgen gir de meg min daglige nyhetsoppdatering, og nok sosial

Ei heller kom jeg meg på seminar, men en lærer masse av å flanere rundt i byen

interaksjon og irritasjon, til at jeg frivillig leser pensum.

Men skjermtid er savnet, så jeg og andre halvdel av eksperimentet, drar på kino. Billettene skaffer jeg ved å bestikke en venn med noen kontanter. Problemet kommer da vi skal hente ut billettene, men ingen er på jobb i billettluken. Dermed må vi krype til korset og si at vi ikke har tele-

fon, og med det ikke bevis på billett. Men de er godtroende, og slipper oss inn.

Helga blir oppslukt av jobb, og tiden går fort. Bussturen dit bruker jeg på å lese. Jeg får ikke stemplet inn når vekten min starter, men jeg klarer meg uten lønn. Jeg jobber som servitør på minstelønn for kundene, ikke penger.

Med Nokiaen som jeg stadig glemmer å lade, merker jeg hvor viktig det er å holde avtaler. Når jeg skal møte en venninne, og telefonen dør, sitter jeg i spenning på avtalt møtested. Hva om hun har glemt avtalen, eller trekker seg i siste liten, og jeg skamfullt må forlate kafeen alene? Konsekvente mennesker som vi er, holdes avtalen, og kaffen drikkes.

Til ettertanke

Tidsfordriv ble erstattet med vin, meldinger ble fulle av skrivefeil, så jeg ringte heller, musikk ble mer verdsatt når jeg måtte hjem til cd-spillere og samtaler ble mer spennende uten distraksjoner.

På studiefrenten var fraværet av smarttelefonen ingen hindring: Ingen unnskyldning til ikke å lese, jeg belaget meg på studievenner for å vite hvor jeg skulle møte opp og det ble heller ikke kastet rare blikk i min retning når jeg dro frem en Nokia på lesesalen.

Det er fullt mulig å leve uten smarttelefon. Det er bare litt mer ork. Jeg ble kanskje en byrde for dem rundt meg, som måtte hjelpe meg å holde tritt med alt som skjedde innenfor smarttelefonens verden – men jeg må ærlig innrømme at jeg er fristet til å forlate smarttelefonens verden for godt. Snakkes på SMS.

Freyja Eikrem Ims (19), Litteraturstudent ved UiO

klimaredaktør: **Karen Fosse Rosness**
kfosness@gmail.com 991 61 645

KLIMA

Ja til sivil ulydighet!

Alle har fått med seg at aktivister fra ungdomsorganisasjonen til Norske Samers Riksforbund (NSR), NSR Nourat, og Natur og Ungdom har okkupert resepsjonen til Olje- og energidepartementet i Oslo. Demonstrasjonen trappet seg opp i denne uken, og Greta Thunberg har blant andre kommet for å delta. Denne saken eskaleres i skrivende stund. Høyesterett anerkjente i oktober i fjor at det var brudd på samiske rettigheter å tillate vindkraft på Fosen i Trøndelag. Da demonstrantene slo seg ned forrige uke, 500 dager etter Høyesteretts vedtak, hadde fortsatt ikke olje- og energidepartementet godkjent vurderingen om at vindturbinene burde rives. «Hvis staten skal slippe unna dette, så er det klart at vi må bekymre oss for hva de kan gjøre i neste omgang», sa Beatrice Iren Fløystad, leder for NSR, til Klassekampen tirsdag denne uken, før hun retorisk spurte «Har ikke vi samer noen rettigheter i dette landet?».

KFR

Gjenbrukssnus

Skal Norge vedta en lov om generasjonsforbud mot tobakk? Sannsynligvis ikke, men dersom det skjer, vil nok enda en generasjon rekke å vokse opp først. Enn så lenge heier vi heller på bærekraftig snusforbruk. Forskning.no har presentert forskning om at snusbokser er av en type plast som fungerer bra til å kvernes opp, smeltes og støpes om til nye ting. Plasttypen snusbokser er laget av heter Polypropylen-plast, og er en av de mest brukte plasttypene i verden. Det er i samarbeid med Sintef-forskere og snusprodusenten Swedish Match at selskapet Norwegian Trash har testet ut potensialet om gjenbruk av snusboksene. «Resultatene er lovende. Plasten i snusbokser har et høyt potensial for å bli en verdifull ressurs», sier Sindre Rosness, gründer i bedriften Norwegian Trash, til forskning.no. Rosness har allerede laget noen prototyper av frisbeer av gamle Skruf-snusbokser.

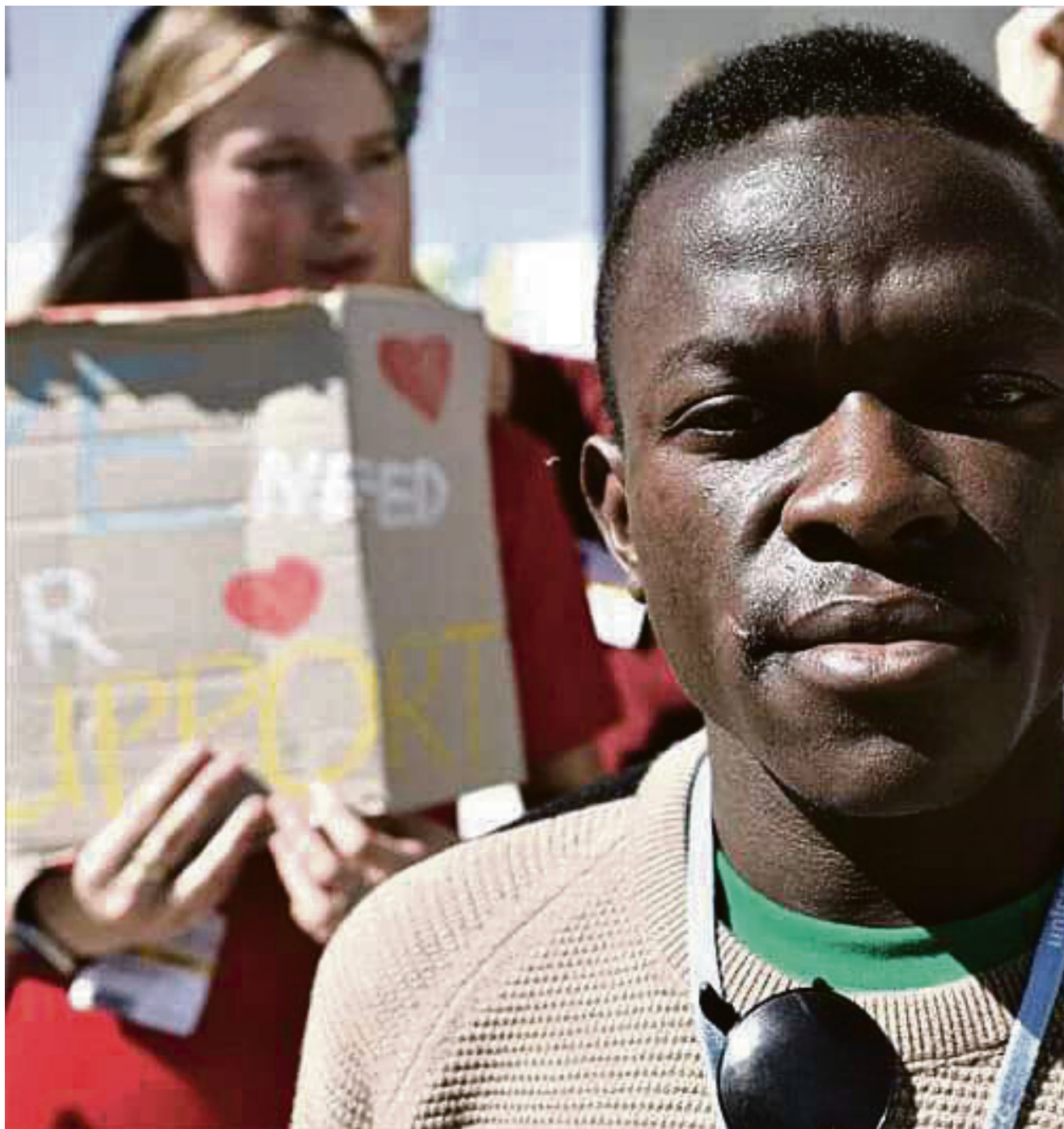
KFR

Kan kunstfeltet ignorere klimakollapsen?

Neste uke, den 6.–12. mars arrangeres HUMAN internasjonale dokumentarfilmfestival i Oslo. Over syv dager vil det være visninger av norsk og internasjonale dokumentarfilmer, i tillegg til samtaler, seminarer og debatter. Blant annet arrangerer Filmbyrået Jack en samtale om kunstnerorganisasjonenes ansvar i klimakampen. Tittelen på samtalen lyder «Et kunstfelt mot oljeleting – er klimakollaps noe fagforbund kan ignorere?» og avholdes tirsdag 7. mars kl 18. Det er relativt lite informasjon tilgjengelig om hva man kan forvente av samtalen, men arrangementet er gratis og problemstillingen er trengt - så klimaredaksjonen anbefaler deg å ta turen!

KFR

INGEN PENGER ER LAGT I KURVEN TIL DET GL – Som en dødsdom

Dødsdom: Eriga Elijah Reagan (24) mener at verdensledernes mangel på handling er en dødsdom for afrikanere.

I Kampala, Uganda, oppleves klimaendringene på kroppen, men det er få som vil høre hva de unge klimaaktivistene har å si.

Det globale sør

tekst Mari Romslo Kommedal

Skyene er grå over Kampala, en av de mest forurensede byene i verden. Luftforurensningen er så ekstrem at folk rådes til å gå med maske i gatene.

Det setter klagingen på den dårlige luftkvaliteten på HumSam-bibliotekets kollokvierom i perspektiv, der Universitas gjør et intervju med jusstudenten Eriga Elijah Reagan (24) i Kampala.

– Luftforurensning og varmen i sentrum er så ille at det gjør studiene uutholdelige, forteller Reagan over en vaklende internettforbindelse.

Reagan er jusstudent, miljøaktivist og aktiv i organisasjonene Fridays for Future i Uganda og Rise up Movement Africa. Sistnevnte er

en organisasjon som jobber for å gi afrikanske miljøaktivister en plattform.

Afrikanske aktivister vil bli hørt

– Unge mennesker i Afrika har så mye uutløst potensiale, men de får aldri muligheten til å uttrykke seg eller ta avgjørelser for sin generasjon, mener Reagan.

Han trekker frem fjorårets klimakonferanse COP27 (se faktaboks) som et eksempel, der de menneskene som blir hørt og tar avgjørelser, ikke er de som lever tettest på klimakrisens konsekvenser.

Selv deltok han på klimakonferansen og forteller at den i forkant hadde blitt promotert som et «afrikansk COP», noe han opplevde som langt fra realitetene.

– Vi forventet at det skulle være 80 prosent inkludering av afrika-

ner, men det skjedde ikke. Mange afrikanske aktivister slet i det hele tatt med å få et bånd for å komme inn. Det er var heller ikke mye muligheter for å bli hørt, og vi følte oss undertrykket, forteller Reagan.

Reagan mener at én løsning på klimakrisen er å tenke nytt om lederskap, og å revurdere hvem som tar beslutninger på øverste nivå. Spesielt å inkludere unge mennesker i ledelse, politikktutforming og forhandlinger, tror han er et viktig steg mot klimarettferdighet.

– Folk blir fordrevet

Klimakonferansen cop27 har ikke fått særlig positiv omtale av aktivister i ettertid, men opprettelsen av tap og skade-fondet er blitt hyllet som en seier etter møtet. Reagan forteller derimot at han ikke imponert av håndteringen av fondet i ettertid av

GLOBALE SØR:

n for afrikanere

FOTO: MAPA POST MEDIA

konferansen.

Tre måneder etter klimatoppmøtet, er ordningen fortsatt kun besluttet, men ikke opprettet. Foreløpig er det også uklart hvem som skal få støtte og hva som skal utløse retten til støtte.

– Ingen penger er lagt i kurven enda. Samtidig påvirker klimahendelser mennesker i det globale sør nå. Folk migrerer, blir fordrevet, barn dør og jenter dropper ut av skolen, men ingenting er puttet i kurven ennå, sier Reagan.

– Vi fikk ikke det vi ville ha på klimakonferansen. Det er som en dødsdom for afrikanere, legger han til.

Tørke som grobunn for konflikt

Det å oppleve klimakrisen tett på kroppen, er det som har gjort

Reagan til klimaaktivist. Selv kommer han fra en familie av storfeholdere i Pallisa-distriktet, som ligger øst i Uganda. Der er

jordbruk hovedinntektskilde for de fleste familier. Når jordbrukslandet tørker ut eller blir oversvømt, er det for kostbart for familiene å la barn og unge fortsette på utdannelsen, og derfor må flere prioritere jobb foran

Klimakonferansen (COP)

- + COP er årlige forhandlingsmøter arrangert av FN. COP står for Conference of the Parties. Det er de landene som har skrevet under på FNs klimakonvensjon som deltar på konferansen.
- + COP27 var den 27. klimakonferansen. Den ble avholdt i Sharm el Sheikh i Egypt i november 2022.
- + Da ble det vedtatt å opprette et fond for tap og skade. Fondet er en finansieringsordning som innebærer at de landene med mest klimagassutslipp, skal gi økonomisk bistand til de landene som rammes hardest av klimaendringene. Foreløpig er det ingen penger i fondet eller retningslinjer for styringen av det.
- + Et fond for tap og skade har allerede vært på agendaen i 30 år, ifølge CICERO senter for klimaforskning.

Kilde: NHOs kompetansebarometer 2022

skole, forteller han.

I tillegg er det naturkatastrofer som ødelegger jordbruksland, veier og klasserom. At veier forsvinner, gjør skoleveien enda lenger enn den allerede var.

– I områdene Mbale og Bududa er veier og klasserom blitt feid bort av flom. Det gjør det vanskelig for studenter å få tilgang til utdanningsstedene sine, fortsetter Reagan.

Reagan har også opplevd at klimaendringene kan bli en kilde til konflikt innad i landsbyene. Han forteller at det blir en kamp mellom innbyggere om de ressursene som er igjen etter en unormalt lang tørke. Mangel på beite fører også til at kuene ødelegger bøndenes avlinger, og gjør at konfliktene eskaleres ytterligere.

– Jeg så de samme konfliktene oppstå dag etter dag, år etter år. Det er konflikter som blir en sikkerhetsfare, og som kan resultere i kriger mellom stammer. Da jeg vitnet dette, innså jeg at jeg måtte bli en stemme for samfunnet mitt, forteller Reagan om grunnen til at han ble en aktivist.

Skaper mer fattigdom

Fysiske ødeleggelser på veier, klasserom og utdanningsbygg er kostbare å bygge opp igjen. Det å legge om til mindre fossilt brensel og mer ren energi for å forebygge videre klimaskader, er ikke en økonomisk selvfølge for et land som Uganda.

– Land med lavere inntekt, li-

land og internasjonale organisasjoner som Verdensbanken og Det internasjonale pengefondet. Gjelden har landene måttet ta opp for å gjenopprette infrastruktur og bygninger etter ekstremvær

– Folk vil fortsette å dø, lide, og klimakrisen vil fortsette å påvirke livet til millioner av mennesker på grunn av passiviteten til verdenslederne. De har all informasjonen. Det vi trenger nå er

Folk migrerer, blir fordrevet, barn dør og jenter dropper ut

Eriga Elijah Reagan (24), jusstudent og miljøaktivist

forårsaket av global oppvarming.

– Fattige land som Uganda, låner penger fra det globale nord for å investere i energiomstilling - for å redusere karbonutslipp, utvikle ny infrastruktur og oppfylle klimaforpliktelse, forteller Reagan.

Ifølge han har klimaendringene dype forbindelser til fattigdomsnivåene i det globale sør, fordi de må leve med konsekvensene. I tillegg kan man ikke kan få slutt på fattigdom, uten å takle klimaendringer og gjeldskrise.

– Kostnadene ved å betjene denne ekstreme gjelden reduserer landets budsjetter for viktige tjenester, som offentlig infrastruktur og klimamotstandskraft, noe som skader landets utvikling og livene til innbyggerne.

En av fanesakene til Reagan er derfor sletting av gjelden til land i det globale sør, spesielt i Uganda. Han har også grunnlagt organisasjonen Dept for Climate Uganda.

– Det globale nord bidrar mest til klimakrisen og det er de som tjener på nedbetaling av gjeld. Det er urettferdig for fattige nasjoner som ikke forårsaket denne krisen.

Som jusstudent ser Reagan at et konkret juridisk tiltak kan være å se på lover som er innført av generasjoner før oss, med et kritisk blikk. Han vil at flere skal måtte stå til ansvar for forbrytelser mot miljøet, ved å endre internasjonale lover slik at ledere og store selskaper kan bli dømt for forbrytelser mot miljøet.

handling.

Solidaritet er svaret

På spørsmålet om hva vi studenter i Norge kan gjøre, svarer Reagan at det viktigste er solidaritet.

– Vi unge fra hele verden har mye til felles fordi vi står ved fronten av krisen, men vi har ikke forårsaket den.

Han tror at om vi står sammen i solidaritet blir vi ustoppelige:

– Vi må komme sammen fra hele verden og snakke med én stemme. Vi må legge press på verdens ledere, på regjeringer og internasjonale finansinstitusjoner som eskalerer krisen, sier en engasjert og optimistisk Reagan.

Til tross for frustrasjonen, fortsetter Reagan å være optimistisk for vår generasjon.

– Jeg opplever det som at vi alle deler den samme drømmen, vi deler samme smerte og nesten alle ønsker en fremtid med et sunt miljø, fri fra fossile brenslere og global oppvarming. Om vi står sammen tror jeg vi skal vinne denne kampen, avslutter han.

universitas@universitas.no

DEBATT

debattredaktør: **Ulrik Alver Solli**
ulrikaversolli@gmail.com 41070276

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Sørlendingene skal bli feite

Trening er stadig en het potet i samfunnet, spesielt på denne tiden av året. Noen av oss jobber med sommerkroppen 2023, andre med sommerkroppen 2024. Er det noe galt med det? Det er det, skal vi tro debattredaktør i Kristiansand-baserte Unikum. Men det er ikke treningens haleheng kroppspress som er problemet for Johan Betsi. Ikke er det dyre treningssentre eller tidsklemma heller. Unikums egen Erasmus Montanus mener problemet med trening er at det er knyttet narsissisme opp til det. Gjennom besteforeldre og det å være stygg mot

andre, sammenligner han å gå hitta gymmet med synden over alle synder: mord. I tillegg er det ikke en «Event» (med stor E) knyttet opp mot trening, og dermed er det ikke en «sannhetsprosess» heller. (Wow, jeg gjør sikkert mye drit som ikke er sannhetsprosesser. *Better check myself.*) Med fransk samtidsfilosofi skal treningshysteriet bekjempes! Sats kommer til å gå dunken på Sørlandet, og snart får vi snart en ny fedmebølge i landsdelen. Bibelbeltet blir til fedmebeltet. Trenger vi det? Kjør debatt!

Flerkulturens urett

I Norge har vi det godt, dere. Et fritt og selvstendig land, langt mot nord – stort sett vernet fra de ekstreme elementene. Vi har det så godt faktisk, at vi til tider tar imot mennesker fra andre deler av verden som har det mindre godt enn oss. Noen hater det, men de fleste av oss aksepterer det. Mange synes til og med det er spennende. Klart det byr på interessante situasjoner for skjermede, etniske nordmenn når det første møtet med utenlandsk kultur skjer. Det har Studvest-journalist Nikolai Hagevold Krohne fått kjenne på kroppen, og forteller gladelig om det i et Apropos-innlegg. Da Nikolai begynte på ungdomsskole, fikk han nemlig for første gang oppleve å høre noe helt utrolig: Et annet språk enn norsk og engelsk. Noen ville kanskje blitt frastøtt av at den norske kulturen ble vannet ut av slikt, men Nikolai? Nei.

Han ble helt frelst og fylt av en uforklarlig fascinasjon. Noe så fantastisk! Men euforien stilnet imidlertid raskt. Nikolai innså noe i det øyeblikket. En intens misunnelse veltet over ham. Hvorfor var det bare disse barna som hadde denne gudegitte gaven. Han bestemte seg der og da. Han skulle bli en språktyv. Planen var lagt. Han måtte studere språk og han måtte få seg en utenlandsk kjæreste med en fremmed kultur. Da, og bare da, kunne han bli en språklig kameleon. Og vet du hva? Han lykkes: Frankofile Nikolai med hans kvart finske kjæreste. Jeg håper de er forberedt på at barna deres kommer til å få høre hvor eksotiske de er allerede fra barnehagealder. Er det for gale, eller er det bare en naturlig konsekvens av integreringen disse to eventuelt må tåle? Kjør debatt!

Ukas tvitringer:

Jonas Ali Ghanizadeh @jonasali

kult at dommer fra høyesterett bare er veiledende da

Regjeringen sa: «Livet blir ca. en milliard ganger morsommere når man bare gir faen»

Eivind Trædal @eivindtraedal

I krenkeshysteriets tidsalder er ingenting umulig. Når kommer kravet om å revidere grunnloven?

Nope. Få tilbake den paragrafen om hvem som ikke har tilgang til Riget. Sporenstreks!

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post tildebatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: SYNNE FOLSTAD MOEN

Dystopisk salto inn i arbeidslivet

Dagens udugelige unge skal også inn i arbeidslivet. Og det kan vel ikke gå. Eller?

PetittenteiAurora Djuvpik Archer,
nettredaktør i Universitas

De kan ikke lese uavbrutt i mer enn ti minutter av gangen. De har sluttet å bruke punktum, skriver NRK – fordi det blir for passiv-aggressivt. De sliter med å betegne følelser på andre måter enn ved hjelp av en emoji.

De siste ti-femten årene har de gått med en oppmerksomhetssyk lekekamerat klistret til håndflaten, som utallige ganger daglig varsler om hva som skjer fjernt og nært.

Nå er de i ferd med å fullføre høyere utdanning. De skal inn i arbeidslivet, få ansvar, forholde seg til en arbeidsgiver og kolleger like gamle som deres egne foreldre. Hvordan skal dette gå?

Får vi en generasjon som ubevisst utrydder sitt eget morsmål til fordel for det mer meme-vennlige engelsk?

«Generasjon prestasjon», «Generasjon Z», «Generasjon TikTok». Begrepen er mange og grensene er flytende. Ingen vet egentlig akkurat hva som karakteriserer dem. De rakk så vidt å oppleve fasttelefonen før chattesidene overtok. Er det en hel generasjon med kronisk telefonskrekke? Amerikansk popkultur har så lenge de kan huske kun vært et tastetrykk unna. Får vi en generasjon som ubevisst utrydder sitt eget morsmål til fordel for det mer meme-vennlige engelsk?

Skal vi tro journalistene, forskerne og andre mer eller mindre troverdige synsere, er ikke livet bare en

Vil middelmådig SoMe-kunnskap av typen «hvordan lage en tiltalende Instagram-feed» kunne redde dem inn?

dans på roser for gjengen oppvokst i smarttelefonens gullalder. En jevn strøm av artikler om hvor dårlig det går med mine jevnaldrende, gir i det minste føde til undertegnede dystopiske forestillinger. Det er vanskelig å se hvordan denne snodige arten skal finne sin plass innenfor ni-til-fire-jobbens rammer. Vil middelmådig SoMe-kunnskap av typen «hvordan lage en tiltalende Instagram-feed» kunne redde dem inn?

Og det er ikke bare den ensomme, klima-angsty og pandemiatraumatiserte generasjonen som sliter. Også de som allerede har følt arbeidslivet på kroppen en stund, har rukket å bli kjent med den nye folksykdommen – utbrentheten. Nylig måtte komiker Martin Beyer-Olsen avbryte et humorshow etter at kroppen gikk i stå. Når selv ikke kjendisene er trygge må det vel stå dårlig til? Det er bare å spenne seg fast og glede seg til den dagen det uvennlige arbeidsmarkedet ønsker dagens unge velkommen.

Merkelig nok er undertegnede selv en del av denne generasjonen hun ser så grusomt mørkt på. Og de fleste hun møter er noenlunde oppegående. Innimellom imponerer de attpåtil med det som kan ligne en veloverveid refleksjon. På mystisk vis skal det nok bli folk av dem også.

debatt@universitas.no

NAGORNO-KARABAKH:

En humanitær krise på bristepunktet

Lachin-korridoren, veien som knytter enklaven Nagorno-Karabakh med Armenia, er blokkert. Uten hverken handling eller anerkjennelse kan blokaden bety begynnelsen på slutten for innbyggerne i Nagorno-Karabakh.

Nagorno-Karabakh

Celine Hovanisjan, student ved NMBU, Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet ved masterprogrammet International Relations.

Mia Jin Haagensli, student ved SOAS, University of London ved masterprogrammet MSc Politics of the Middle East.

12. desember 2022 startet aserbajdsjanske sivilister, som utgir seg for å være klimaaktivister, en blokadet av Lachin-korridoren, melder Reuters. Korridoren er den eneste veien som knytter Armenia og enklaven Nagorno-Karabakh sammen. Dermed anses korridoren å være livslinjen til regionens innbyggere. Uten mulighet for fri bevegelse og fri flyt av varer skal det ikke mange dager til før det er snakk om en humanitær krise og det er dette som skjer nå.

Ifølge Amnesty har regionens 120.000 armenere vært isolert fra verden i drøye 75 dager uten tilgang til mat, medisiner

og andre nødvendigheter. Majoriteten av innbyggerne i Nagorno-Karabakh er armenere, og blokaden virker å være del av et større maktspill utført av Aserbajdsjan. Situasjonen forverrer seg hver dag, og det er på høy tid å innse at det er snakk om en humanitær krise på bristepunktet. Noe må skje, og det må skje fort. Vi kommer ingen steder dersom de grove menneskerettsbruddene i Nagorno-Karabakh ikke anerkjennes. Hvor er de norske mediene i alt dette? Menneskerettsorganisasjonene? Solidariteten?

Nagorno-Karabakh har vært kilde til konflikt mellom Armenia og Aserbajdsjan i årrekker. Da Aserbajdsjan gikk seirende ut av krigen i 2020, fikk landet kontroll over Lachin-korridoren. Russland ble gitt retten å vokte korridoren, og har dermed utstedt fredsbevarende styrker ved grensen. Nå som korridoren er blokkert, ser det ut til at Russland ikke tar ansvaret alvorlig. Det ser også ut til at det ikke er tilfeldig at blokaden startet da den gjorde. Russland, «fredsmegleren» mellom Aserbajdsjan og Nagorno-Karabakh, er opptatt med en ressurskrevende kamp i Ukraina. Aserba-

idsjan virker å utnytte situasjonen til å presse den armeniske befolkningen til å avstå mer suverenitet over Nagorno-Karabakh.

Tross alt som utspiller seg i Nagorno-Karabakh, er saken knapt å se i norske medier. De større humanitære organisasjonene har også forblitt relativt stille. Aserbajdsjan er en stor global spiller innenfor olje og gass med nære relasjoner

Tross alt som utspiller seg i Nagorno-Karabakh, er saken knapt å se i norske

til en rekke europeiske land. Det er nærliggende å anta at offentlig anerkjennelse av blokaden kan komplisere disse samarbeidsavtalene, men hva er vel det sammenlignet med 120.000 menneskeliv? Dersom det internasjonale samfunnet går sammen for å kritisere Aserbajdsjans maktspill, og krever umiddelbar oppheving av blokaden, slipper vi kanskje to nye måneder med lidelse, og ikke minst, enda et folkemord på armenere.

debatt@universitas.no

Vi har fulltidsstudenter på lånt tid. De bør få låne mer penger

Studielån

Oda Oline Omdal, politisk leder i DKSF – Høyres Studenter i Oslo (og fylkestingskandidat for Agder Høyre)

Studenter står neppe fremst i køen for nye og større bevilgninger. Da bør studentene og politikerne åpne muligheten for økt lån.

Strømmen er dyr, maten blir dyrere og inflasjonen er høy – men studiestøtten står på stedet hvil. Flere studenter melder at de nå tar opp lån og benytter seg av kredittkort for å kunne dekke grunnleggende levekostnader.

Flere av de nasjonale studentorganisasjonene og partiene på venstresiden stiller krav til sterkere økonomi for studentene, men felles for dem alle er at de er svært dyre. Det betyr også at man må krige i budsjettforhandlinger for å få gjennomslag. Konkurransen om oljepenget er stor, og studenter blir dessverre en forsvinnende liten gruppe i det store bildet.

Da er det mye bedre at Lånekassen og staten strekker ut en hjelpende hånd.

I fjor sommer foreslo Høyre å gi studenter et lån på inntil 40.000 kroner ekstra gjennom lånekassen, for å gjøre studenthverdagen litt enklere. Dette er en fin mulighet for studenter å få mer fleksibilitet i hvordan de

ønsker å finansiere studiehverdagen sin. Det er mye bedre at studenter får lånet gjennom lånekassen, som allerede er etablert og trygt for studenter å låne av, heller enn at man får kredittgjeld eller tar opp forbrukslån med skyhøye renter.

Ekstralånet skal være frivillig og individuelt, og noe man søker om på semester- eller årsbasis, på samme måte som ordinær studiestøtte. Fordi det er et lån, vil det heller ikke utgjøre noe særlig utgifter for hverken andre studenter eller fremtidige skattebetalere

I forrige ukes Universitas kunne man lese at nesten halvparten av studenter er positive til mer lån, særlig om det gjør at de kan prioritere studiene i høyere grad. Flere studenter opplever å stå i en skvis mellom å få studert nok, og samtidig kunne jobbe for å tjene nok til å dekke grunnleggende utgifter.

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot) fra 2022 viser at 84 prosent av korrespondentene hadde inntektsgivende arbeid det siste året. 1 av 4 studenter har hatt vansker med å klare de lø-

pende utgiftene i løpet av året.

Dette viser tydelig at et frivillig lån ville være til stor hjelp for mange studenter.

For eksempel svarer også 28 prosent at de ikke kunne håndtert en uforutsett utgift på 5000 kroner. Dersom man gir studentene mulighet til å få mer penger på konto, under de samme betingelsene man allerede har for vanlig studielån, vil studentene potensielt kunne bygge en buffer for nettopp, uforutsette utgifter.

Det er sunt for studenter å jobbe ved siden av studiene. Og for de aller fleste studenter oppleves det også svært meningsfullt. Likevel opplever en del studenter at deltidsjobb går for mye utover tidsbruk på studiene, noe som kan være problematisk for de aller mest krevende studiene, og studenter som prioriterer gode karakterer over arbeidserfaring. Det bør være mulig å studere mest mulig, uavhengig av en deltidsjobb eller foreldres økonomiske støtte. Staten skal legge til rette for at økonomi ikke skal være et hinder for å studere.

Dersom Norge skal leve av kunnskap i fremtiden, må vi heie på dem som velger å ta høyere utdanning. Da må staten sette inn økonomiske tiltak for at studenter skal få være nettopp studenter.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Synne Folstad Moen

Gjettelek: Hvor mange røykepauser er i askebegeret? Gjett og vinn.

TØYEN HOLDING *QUITTA* IKKE DE KULE GREIENE:– Vi er *late bloom*

Big dawgs: Kameratene Fredfades og Mest Seffs undergrunnsopprør er blitt til albumtrilogi. *Det er kun big dawgs som kan rappe med oss, rapper Mest Seff på tredjeplata.*

Et hundeliv: *Mine homies bor på gata, men kun i februar, rapper Fredfades på deres nyeste album. Referansene er snevre.*

Barndomsvennene Fredrik og Daniel driver hiphop-opprør på fritida. Til helgen slipper de sitt tredje album.

Tøyen Holding

tekst Peder Nyeggen, Åsne Hansteen
foto Sander Solberg Øren

– Jeg har skrevet raptekster siden 14-årsalderen, så har det liksom ikke blitt noe, før det plutselig ble noe i slutten av tjuåra.

Mest Seff kommer rett fra kunst- og håndverksundervisning på en ungdomsskole i sentrum. Ved siden av lærerjobben utgjør han halvparten av det som har vokst seg til et kultfenomen i norsk rap: duoen Tøyen Holding.

– Jeg liker kontrasten, det holder meg in check.

Vi står i en vinkjeller tre og en halv meter under bakken, under restauranten Kastellet i Hegdehaugsveien. Nærmest samtlige vegger i det romslige lokalet er bekledd av vinflasker i sirlige rader, lagringsskap og champagnekasser. Under dunkel belysning står lyse tremøbler, bord med bredklokkede vinglass og karafler i krystall. Rommet ligger bak tykke betongvegger og en tung metalledør med kodelås.

– Er det her dere hadde gjemt dere hvis det hadde blitt atomkrig?

– Haha. Jeg veit ikke jeg, ass, men Fred hadde nok hatt det han trengte.

Det er barndomsvennen og makkeren Fredrik, alias Fredfades, som har tatt oss med ned.

Fra Obos-blokker til vinkjeller

De to kameratene er oppvokst i Obos-blokker på Oppsal og Lambertseter, og fant hverandre i Oslos hiphop- og grafittimjø samt gjennom hending på Antirasistisk senter i 13-14-årsalderen. Tøyen Holding så imidlertid ikke dagens lys før de to nærmet seg 30. I disse dager er de aktuelle med sitt tredje album.

– Det startet vel med det vi følte var et vakuum i norsk rap, sier Fredfades.

Vinentusiasten svinger glasset, tar en slurk, og ruller vinen i munnen før han svelger. Selv har han også fulltidsjobb, som designer, DJ og produsent.

– Har du flest flasker vin eller vinyler?

– Jeg har mye flere plater enn vinflasker. Vin tar jo jævlig mye plass å oppbevare, ikke sant.

For anledningen har han åpnet en flaske fra Chassagne Montrachet – en hvitvin et godt stykke utenfor studenters økonomiske rekkevidde.

– Det var kanskje ikke så mye norsk-språklig rap som vi ønsket å høre på selv, men vi hadde mange felles favoritter i amerikansk hiphop som vi var veldig inspirert av, fortsetter han.

Han forteller om amerikanske rappere som Roc Marciano, KA og Knowledge The Pirate, som har tatt hiphopen *back to basics* som en motreaksjon mot et mer kommersielt lydbilde.

– Måten de bygger opp setningene på, rimstrukturen, poengene, at beaten er litt i bakgrunnen, mens vokalen er litt i forgrunnen ... sånne ting.

Med debutalbumet gikk Fredfades og Mest Seff selv *back to basics*. *Tøyen Holding 1* ble til ved hjelp av støvete vinyler og analog *sampling*; en manuell teknikk der utsnitt fra gjerne en jazz- eller soullåt *loops* og legges

Det blir jo dritsnork når dere gjør det sånn her

Mest Seff om tiden på Khio

på en tung *beat*. Akkurat slik det ble gjort på den amerikanske østkysten på 90-tallet, i det som gjerne beskrives som hiphopens gullalder. Betegnende nok ble albumet kun printet på 400 eksklusive vinyler. Først etter aktiv overtalelse fra slekt og venner havnet skiva på Spotify. Det hele var nemlig ment som et artig overskuddsprosjekt. Et undergrunnsopprør for dem selv og hiphop-nerdene i nærmiljøet.

Seks år senere er undergrunnsopprøret blitt til en albumtrilogi. *Tøyen Holding 3* er blitt solgt på vinyl i vel en måned, og havner på strømmeplasser til helgen.

– Vi fikk jo litt blod på tann kanskje, etter volum 1 ... det er blitt litt sånn vi henger nå, humrer Mest Seff.

Tok med gatekultur på Khio

Det var ikke gitt at det var på det musikalske planet Fredfades skulle la kreativiteten få utfolde seg. Med far som var mekaniker og forsøkte å *pushe* ham i retning motorsport, fikk han tidlig en *trail-bike* under treet. Selv ville han heller ha platespiller.

– Det var ikke sånn at vi fikk alt vi ønska oss, men han ville at du skulle ha en hobby. Du valgte jo rett da ... eller jeg veit ikke. Du kunne jo blitt helt rå på motorsyssel, sier Mest Seff.

Fredfades sto på sitt, og fikk etter hvert platespiller under julegrana i leiligheten på Oppsal. Og med en onkel som jobbet i musikkforretningen Imerslund Musikk, hadde han plutselig tilgang på ting han ellers kun-

mers

ne drømme om.

– På slutten av ungdomsskolen hadde jeg to platespillere og en mikser, og på videregående hadde jeg allerede trommemaskiner og samplere.

Slik lærte han seg hiphop-kunsten i ung alder; ved å sitte og fordype seg i ting han var «oppriktig interessert i».

– Kan man studere hiphop?

– Jaja, det kan man jo gjøre hele livet. De har vel et fag på Blindern? påpeker Fredfades.

– Student of the game, skyter Mest Seff inn.

For ham var det heller ikke gitt at det skulle bli musikken. I tjuåra søkte han seg inn på Kunst- og Håndverksskolen ved Khio for å jobbe med materialbasert kunst.

– Er det ikke vanskelig å komme inn der?

– Jo, men ikke når du er brun og mann på en kvinnedominert linje, ler han.

– Jeg tok med mye *stupid shit* på intervju ... vester med forskjellig tema, hjemmelagde tekstiler, actionfigurer ... du kan kalle det en slags banal outsider-art.

Vel inne på Kunsthøgskolen ville rapperen fra Lambertseter helst bare videreføre kunsten fra gata og andre ting han var «hypp på å lage».

– Om det var rom for det? Nei, det følte jeg ikke. Eller kanskje det var det, men jeg var jo ganske ung, så jeg tenkte

Markedet florerer av dritt

Fredfades

at da må du heller prøve å spille deres *game*. Hadde jeg startet nå, hadde jeg vært sånn: «Jeg driter i deres *game*, her er mitt *game*».

– Ga det deg mye, det studiet?

– Både óg. Jeg fikk mye motstand på ting jeg digga, på godt og vondt, og ble litt sånn «Æsj, kødder dere med meg? Ting blir jo dritsnork når dere gjør det sånn her, liksom», sier han.

– Jeg måtte blåse ut på en eller annen måte. Det var da vi startet med første skiva.

Oppgjør med strømmegigantene

Det har gått seks år siden *Tøyen Holding 1*. Siden den gang har det vært utsolgte konserter og festivalopptredener. Vinylene har fått samleverdi. Det er derimot ikke på penger og suksess fokuset virker å ligge. For med dagens strømmetje-

Vin og vinyl: For anledningen har vi blitt tatt med til Fredfades' hule, en privat vinklubb tre og en halv meter under bakken.

KULTUR

Student of the game: Det finnes Mest Seff-haters som ikke går til Specsavers - for å slippe å se meg vinne, rapper Mest Seff. Her ikledd plateselskapet Mutual Intentions sin merch.

Old school: Norsk rap, så mye nisser, skulle tro det var jul, rapper Fredfades. I egen hiphop sverger de til vinyler, sampling og tunge beats.

nester, savner duoen et allsidig og kreativt kunstfelt. Et musikkfelt som kan «*pushe noe nytt*». Mest Seff får en alvorlig tone:

– Da må vi insistere på et par ting.

Selv har rapgruppa sluppet alle platene sine eksklusivt på vinyl, måneder før de har havnet på strømmetjenester. Han fortsetter:

– Vi må leve med streaming-plattformene. Jeg synes *streaming* er bra, jeg bruker jo det selv. Men det er en forferdelig modell for kunstnere.

– De trenger å være størst slik at folk er nødt til å sende musikken sin dit, så trenger de å utnytte alle artistene slik at musikken deres blir konsumert for minst mulig penger, legger Fredfades til.

Ved å først slippe platene eksklusivt på vinyl, mener de at folk faktisk får mulighet til å betale det det koster å produsere et album.

– Til andre som går etter dere: Er det mulig å leve på en slik modell?

– Hadde jeg tjent det jeg tjener nå på TH da jeg var 23, hadde jeg tenkt: «Jeg lever av musikk 100 prosent, og jeg lever komfortabelt».

Selv om han erkjenner at det ikke er nok til å dekke småbarnslivet han lever nå, er oppfordringen

klar:

– Unge mennesker; bare kjør på. Vi er *late bloomers*.

– **Hiphop var bedre før**

Fra den spede begynnelsen i 1970-tallets New York er hiphop vokst til å bli verdens største musikkjanger. Mens den tidlige rapmusikken tok i bruk dyrt og

Hvis jeg var rå på det, så var jeg råest på hele linje 4

Mest Seff

teknisk komplisert produksjonsutstyr forbeholdt noen få, krever det å lage rap i dag ikke annet enn en middels god datamaskin og litt «*cracket software*», spissformulerer Fredfades.

– Jeg tenker jo at det er *fair* at alle skal få en sjanse, men samtidig blir det veldig langt mellom de bra utgivelsene. Markedet florerer av dritt.

– Folk som bare vil ha litt opp-

merksomhet kan få men drittlat opp på Spotify og YouTube i løpet av natta, sier Fredfades.

Mest Seff påpeker på sin side at det kommer rundt 800.000 nye låter på Spotify i uka.

Henslengt på hver sin stol, surkler de to mennene i seg vin og fyrer løs mot teknologi og moderne musikk. Universitas får en vag fornemmelse:

– ... var alt bedre før?

– Hiphopen var jo bedre før, sier Mest Seff.

– Kids i dag er vant til å se *DIY*-videoer på TikTok. Så får de dårlig selvfølelse fordi de ikke får det til på fem minutter. Godt håndverk tar tid, det blir uvant for kidsa når alt går så fort.

Fredfades tenker seg om.

– Teknologi har jo tilgjengeliggjort prosessen rundt det å lage det. Det er jo et par genier her og der som popper opp, som nå får muligheten til å tidlig lære seg ting.

– Og du har jo rusmisbrukere som straks er døde, som har lykkes i å lage et album fordi de bøffa en Macbook. Og de klarer det, det blir utgitt.

– **Quitta ikke de kule greiene**

Hvitvinskaraffelen er tom. Mest Seff lener seg litt frem over bordet.

Rimstrukturen, poengene, at beaten er litt i bakgrunnen, mens vokalen er litt i fogrunn.. sånne ting

Fredfades

– Jeg kan sitere meg selv, fra skive nummer én: «Vi er som dere, vi bare *quitta* ikke de kule greiene». Det du synes er kult, det må du bare fortsette å dyrke i én eller annen form. Selv om du studerer, og ting blir streitere og streitere.

Småbarnsfaresen og kunst- og håndverklæreren peker på konformitet. At det er lett å velge bort ting fordi «man føler at man ikke passer til det».

– Man trenger å liksom bare: «Hey, er det virkelig sånn? Hvem er det som setter opp disse gjerdene? Er det du som setter dem opp eller er det andre som setter dem opp?»

Han har ett råd: Å hoppe over gjerdet.

– Det trenger heller ikke være så resultatbasert hele tida, legger Fredfades til.

– Det viktigste er at det skal være gøy å lage. Det er det som gir enhver inspirasjon. Ikke at man skal tjene masse penger, få masse *streams*, masse *likes*.

Mest Seff tror det var annerledes uten internett, da de to vokste opp. At man kanskje turte mer.

– Hvis man har øvd mye på én ting, for eksempel, så ser du plutselig at det finnes en åtteåring på internett som er mye rære enn deg. Sånn hadde ikke vi det. Hvis jeg var rå på det, så var jeg råest på hele linje 4 (*t-banelinja til Lambertseter, journ. annm*).

– Så heller sammenlikn deg med deg selv og din egen prosess enn å sammenlikne deg med hva andre har fått til overalt, for da kan man fort føle seg ganske liten, ass. I en så stor verden.

– Kan man starte å rappe når man er 40?

– Ja. Men jeg stoler ikke på folk som begynner å tagge etter de er 23 ... da er det noe gærent.

Vet ikke om de har atelierer til neste år

Det viktigste: Det ti kvadratmeter store atelieret til Ottesen har akkurat plass til det hun trenger av utstyr.

Etter at kontraktene til kunstnerne på Ila og i Myntgata går ut i 2023 er det fortsatt usikkert om de vil ha et sted å jobbe til neste år

Atelierordning

tekst Magnus Brandt
foto Jessney Castueras

– De fleste kunstnere trenger fysisk plass for å gjøre det vi gjør, og det er nesten så man må banke dette inn i hodene på folk, sier Hedda Grevle Ottesen (32), en av de 86 kunstnerne som har substituerte atelierer på Ila pensjonat.

Hun er en av kunstnerne som er avhengig av subsidiert atelier fra kommunen. Den siste tida har det vært mye usikkerhet rundt hvor lenge Ottesen får bli på atelieret sitt.

Universitas møter Ottesen ved

Alexander Kiellands plass, hvor hun har jobbet med kunsten sin i tre år. Vi blir geleidet gjennom bygget i nordisk nybarokk stil, gjennom en bakgård, inn et tårn og ender til slutt på Ottesens ti kvadratmeter store atelier. Det er ikke spesielt glamorøst, men det har tilsynelatende det en kunstner trenger. På veggene henger halvferdige bilder i abstrakt stil. På et bord ligger malingstuber og pensler plassert på en måte som tilsier at Ottesen enten er en veldig organisert kunstner, eller har ryddet for anledningen.

I desember fikk kunstnerne på Ila pensjonat beskjed om at bygget de har atelierene sine i ble vurdert som mulige boliger til ukrainske flyktninger, noe som ville resulterte i at de måtte ut allerede i juni i år. Samtidig varer kontraktene deres ut 2023. Dette resulterte i et opp-

rop og en underskriftskampanje som samlet inn 624 underskrifter på under ti timer. Nå er det klart at atelierene på Ila skal bevares.

Omar Samy Gamal, byråd for kultur, idrett og frivillighet, forstår at beskjeden om utredning for flyktningboliger på Ila har skapt reaksjoner.

– Men vi har aldri sagt at kunstnerne skal ut på gata, det er ikke mitt ønske. Det har aldri vært mitt ønske.

Ifølge Gamal har det alltid vært et ønske fra deres side at det skal forbli atelierer på Ila, men siden Oslo skal ta imot to tusen flyktninger fra Ukraina samt andre steder har de måttet jobbe for å finne en løsning, og da har Ila pensjonat også blitt vurdert.

En midlertidig lettelse

– Det er en lettelse for alle kunstnerne på Ila, men det er kun midlertidig, sier Sebastian Makonnen Kjølås, styreleder i Billedkunstnere i Oslo på telefon til Universitas.

Da atelierene på Ila og i Myntgata ble åpnet av forrige kulturbyråd Rina Mariann Hansen i 2018, var det meningen at dette skulle føre til mer permanente løsninger, forklarer Kjølås.

– Som kunstner søker man ikke jobber i det vanlige yrkeslivet, og da er atelierordningene i byen en av de viktigste ordningene kommunen har for å kunne tilrettelegge for at denne yrkesgruppen har mulighet til å arbeide i byen.

I tillegg til etablerte kunstnere

som blant annet representerer Norge på Veneziabiennalen, huser også atelierene nyutdannede kunstnere som trenger et sted for å sette igang kunstnerskapet sitt.

Ottesen, som ble uteksaminert i 2019, understreker at å skulle starte opp for seg selv etter studiene er vanskelig, og at tryggheten man har under utdannelsen forsvinner med en gang man er ferdig med å studere.

– Det er viktig å komme seg raskt inn i et atelier for å kunne holde kunstproduksjonen oppe. Spesielt siden man jobber under helt andre rammer og med mer usikkerhet etter studiene.

Hun tror mangel på atelierplass går direkte utover kvaliteten til kunstneriske prosjekter.

Usikker fremtid

– Vi vet ennå ikke hva som skjer med de 156 kunstnerne på Ila og Myntgata når året er omme, sier Kjølås.

Han mener fokuset bør ligge på å bevare Ila og finne alternativer for atelierene i Myntgata, der lokalene skal brukes til skolebygg.

Hva som skjer på Ila, er fremdeles usikkert, forteller Omar Gamal.

– Det vi jobber med, er å finne permanente atelierer. Om Ila kan brukes permanent, det har jo vært et ønske fra meg som kulturbyråd.

Ottesen ønsker også mer permanente løsninger enn kontrakter på et halvt til ett år, slik det er nå.

Kulturbyråd Gamal forteller at noe av løsningen ligger i å bruke den gamle Veterinærhøgskolen på Adamstuen. Oslo kommune kjøpte tre fjerdedelen av eiendommen i 2021, da høyskolen ble flyttet til Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås.

– Vi har jobba på spreng med å finne nye atelierer og Veterinærhøgskolen har vært et alternativ som vi nå har bestemt oss for at skal bli atelierer, sier Gamal.

Målet deres er at disse atelierene skal være ferdigstilte innen kontraktene i Myntgata går ut i 2023.

Frykter flyttekaos

Kjølås stiller seg kritisk til at atelierer på Veterinærhøgskolen vil være klare allerede innen et år. Han er dessuten bekymret for at for lite deler av lokalene blir brukt på atelierer.

Hvis godt etablerte kunstnere skal flyttes seg til Veterinærhøgskolen, må alle som var på Ila og i Myntgata gjennom en ny søknadsprosess, forteller Kjølås. Da frykter han for at ikke alle vil få tilbud om atelier videre.

Hedda Grevle Ottesen er også

bekymret for sine kunstnerkolleger.

– Hvis alle må flytte ut samtidig, er det jo 156 kunstnere som må finne seg atelierer samtidig, og som sannsynligvis ikke kommer til å bli tilbudt nye kommunale alternativer.

Hun forteller at det å skaffe seg substituerte atelierer i Oslo er en «nåløypeprosess». Nå frykter Ottesen at mange av kunstnerne som per i dag har atelierer vil miste dem, hvis de 156 kunstnerne må søke på nytt for 2024 – sammen med ny søkere som også vil ha plass.

– Det sier seg jo selv at det blir kaos.

universitas@universitas.no

Vi vet ennå ikke hva som skjer med de 156 kunstnerne på Ila og Myntgata når året er omme

Sebastian Makonnen Kjølås, styreleder i Billedkunstnere i Oslo

Dette er saken

- + Oslo kommune distribuerer atelierer til 156 kunstnere i lokaler på Aleksander Kiellands plass på Ila og i Myntgata.
- + Kunstnerne har kontrakter som varer ett år av gangen.
- + Flere av kunstnerne har atelieret som fast arbeidsplass over mange år.
- + Atelierene i Myntgata forsvinner da lokalene skal brukes til skolebygg.
- + Lokalene på Ila ble vurdert til å huse ukrainske flyktninger, noe som nå er avvist.
- + Fagforeningen Billedkunstnerne i Oslo fikk 624 underskrifter på under ti timer, i et opprop der de krever at atelierene blir bevart.
- + Byrådet har besluttet at deler av den tidligere Veterinærhøgskolen på Adamstuen skal huse nye atelierer for billedkunstnere i Oslo.

Atelierene på Ila: Hedda Grevle Ottesen (32) mener atelierordningen er essensiell for at kunstnerisk kvalitet skal opprettholdes.

anmelderredaktør: **Harald Nordbø**
haraldrnordboe@gmail.com 918 04 236

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Harald Nordbø, anmelderredaktør

Kakkaddafakka – Again
Kakkaddafakka har tatt steget ut i poppens verden, og får visst til det også.

The National – New Order T-Shirt
Vårtoner!

Whose Rules – Stone
Det er aldri galt å ligne på tidlig Bon Iver.

Susanne Sundfør – Alyosha
Sundfør behersker tydeligvis både akustisk og elektronisk.

Plate:

Drøvtyggende rock n' moll

Pil & Bues fjerde fullengder er fylt til randen med klein emovokal og harry metalgitar. Rocken er kanskje ikke død, men hvis det er dette som skal definere sjangeren kan jeg forstå hvis folk vil den til livs.

Special Agents

Artist: Pil & Bue
Sjanger: Rock
Plateselskap: Indie Recordings

Albumet åpner med en duo av slappe *hooks* og oppbrukte hardrockriff. Det virker som at de prøver seg på samme eklektiske oppskrift som Kvelertak med å inkorporere mangfoldige elementer fra metalverdens periodiske system. Det er i utgangspunktet

ingen dum idé, da rogalendingene på sin side ofte gjennomfører svært vellykkede metalbindinger med høy presisjon. Men der Kvelertak ofte lykkes med å tøy konvensjonene for hva som er harry, fremstår nordlendingene i Pil & Bues bidrag som et amalgam av cheesy emo-tonehøyder og glørete gitarsound.

Av de oppgitte inspirasjonskildene kan både Placebo og Metallica gjenkjennes, riktig nok på sine respektive verste. I krysset av ulike inspirasjonskilder fra rockens store kart møtes det mest platte og skrikende av Placebo og det mest maskuline MC-klubaktige av Metallica. Videre er de soniske referansene til Queens of the Stone Age godt skjult, og benevnelsen av Mars Volta nærmest som blasfemi å regne.

Tittelsporet gir mer av det samme, men med ny innpakning som tidvis kun er marginalt mer underholdende. På dette tidspunkt beskrives dessverre albumet

som monokrom kjedsommelighet pakket inn i arenarock-pastisj med sitrende og sutrende vokal. Foreløpig er coverkunsten det klart mest spennende ved dette albumet.

Til tross for at vi kun er halvveis inn i albumet kommer låten «End Credits», som forfriskende nok bidrar med en annen side av bandet enn det albumet har vist frem til nå. «When You Wake Up, Do You Stop Dreaming» er ikke tittelen på den nye pensumboken i exphil, men femtesporet som låter avdempet og dust. Vi flyter trygt og bedagelig ned en elv av gode akkordprogresjoner, og blant de psykedelisk-aktige bakgrunnslydene låter det faktisk litt soul-aktig, helt til vi drøyt halvveis ned i strømmen bråvekkes til det samme soundet som tilhørte åpnings-trilogien. Drømmen om et bedre album har fått en pil i hjertet.

Den utvilsomt veldig teknisk begavede duoen kommer altså mer til sitt rette i det dempede og noe psykedeliske, som også viser seg i avslutningssporet – med enda en pussig tittel i «Never Stop (part 1)» der den implisitte andre delen aldri kommer.

Dynamikk er hjørnesteinen i et godt komponert album, noe Pil & Bue også vet, og

høydepunktet, selve *la pièce de résistance*, bør helst ligge på en av toppene. Dessverre for dem, eller kanskje heller for meg, kringkastes høydene i deres toppbølger på et bånd som ikke resonnerer med mitt frekvensområde. Vi er rett og slett ikke på bølgelengde.

Gabriel Corbin-Arntzen
anmeldelser@universitas.no

EP:

Slutt å tulle, Sløtface

Med et nytt stiluttrykk slipper Sløtface en EP som har forlist i det generiske hav av godlynt popmusikk.

AWAKE/ASLEEP

Artist: Sløtface
Sjanger: Indie/Alternativ
Plateselskap: Propeller Recordings

Når man hører at det Stavangerbaserte rockebandet Sløtface har sluppet EP, forventer man naturligvis sterke sanger med en hel del rock. De har tidligere gjort det stort med sitt debutalbum *Try Not to Freak Out*, hvis raske og intense sanger virkelig matcher det smårebelske og yppale navnet. I år har de tonet ned rocken til fordel for en mer munter rytme, men til ulempe for oss som har lagt oss noen forutinntatte anelser av Sløtfaces stiluttrykk.

AWAKE/ASLEEP kaster loss med sangen «Indoor Kid». Sangen byr på litt bass, litt

trommer, litt elektrisk gitar og litt vokal, plassert i en hvilken som helst popsangmal. Den kan høres ut som en sang man ufrivillig må høre bli spilt, litt for høyt, på Union Blindern. Sangen starter med vokalisten, Haley Shea, som synger */One more chapter down/* og viser at de går inn i et nytt kapittel av musikk, som de åpent forteller om i et innlegg de postet på Instagram. Men «Indoor Kid» er ikke den eneste sangen som passer inn på en «kul kafémusikk»-spilleliste. EPens fjerde sang, «Cowboys in the Dark», leker også trygt innenfor en lekegrind av små-utfordrende trommer, og en gitar man kan finne i Garage Bands lydbibliotek.

Når det gjelder EPens overordnede budskap og bilder, er det litt vanskelig å fange dem. Sangenes tekster behandler temaer som en viss yrhet til endring og sene kvelder på McDonald's, men det blir veldig svermerisk.

Noen av tekstfrasene er fortsatt begriplige. Sangen «Beta» – repertoarets roligste sang – forteller om å anerkjenne sine følelser i et liv uten mye mening, til en person

av typen beta: */You're like a song without a bass line/Can't tell what's missing until I/ Face you, we square off/*. Og hvis det blir for følelseladd, kan man finne mer klassisk tøffe linjer, som i «Come Hell or Whatever»: */Ride or die/Shotgun forever/It doesn't get better/Come hell or whatever/*.

EPen greier til tider å lose seg ut av de forutsigelige bølger, med sangene «Nose» og «Happy». Der resten av sangene mangler autentisitet og individualitet, leverer «Nose» en gitaravslutning så fet og fri at det er verdt å høre på hele sangen. «Happy» på sin side serverer det man forventer av et band som Sløtface: en tvers igjennom god og gira sang – med knitrende gitar, raske trommer og en stemme som oppfordrer til opprør, vekker sangen en indre lyst til å skrike høyere og danse villere. Greia er at disse to sangene ble sluppet som singler tidligere i år/i fjor, og gjør dermed at resten av EPen virker som vomfyll.

Er det fordi Sløtface er så lei av å være pengelense pønkere at de prøver å tjene noen raske grunker på å selge sine sjeler til popmusikkens Mammon? Dette er alle

kunstneres evige tilbakevendende dilemma, men jeg håper inderlig at Sløtface ikke mister sin sjel i eksperimenteringen av nye musikkarter, for AWAKE/ASLEEP har de allerede ofret ved det kommersielle alter.

Freyja Eikrem Ims
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

2000-tallet ringte

Hvem: Den festglade Hva: Musikkvideoen Hvorfor: Gode, gamle Youtube

Du hadde nesten glemt at den fantes. Tro det eller ei – den lages fortsatt. Den som forente skolekamerater landet over en gang på 2000-tallet. Selv om seerne har falt fra, lever den i beste velgående. Produksjonene er heller ikke blitt mindre påkostet på tross av at formatet kanskje ikke lenger støttes av SoMe à la 2023. Men det spiller ingen rolle når du står på soverommet og velger festantrekk fredag kveld. Du har allerede laptopen framme. Ha ditt eget lille vors med favorittartisten. Havner du inn på riktig spor, oppdager du plutselig at Shakira fortsatt vrikker på hoftene til latinske rytmer og at Miley Cyrus fortsatt har en attitude som kan føles helt fra Hollywood og ned til vår lille hovedstad. Og vips så vet du akkurat hva du skal ta med til dansegulvet ut helgen.

Aurora Djupvik Archer, journalist i Universitas

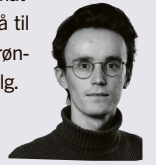
Ukas advarsel

Ikke gjør matbaronene rikere

Hvem: Hele Norges befolkning Hva: Mat Hvorfor: Billigere og bedre utvalg

Hvor sykt løk hadde det ikke vært om tre aktører bestemte hva du skulle spise? Vel, i Norge driver Norgesgruppen, Coop og Reitan hele 97% av all dagligvarehandel! De har riktignok *big brain* nok til å dele seg opp, for å opprettholde illusjonen av konkurranse, men dagligvarehandelen tilbyr likevel samme utvalget til forbausende like priser, som bare øker. Dråpen i begeret var for meg da Rema og Coop økte prisene med 10% 1. februar, for å så gå tilbake fordi Kiwi holdt igjen. Så mye for argumentet «økte priser fra leverandør». Nyttårsforsettet mitt er derfor å ikke bruke en krone mer enn jeg må på matbaronene. I stedet skal pengene gå til lokale grønnsaksforhandlere på Grønland med billigere og bedre utvalg. Bruk din forbrukermakt!

Anders Eidesvik, journalist i Universitas

Singel:

Det lukter svidd

Salamander

Artist: Hudkreft

Sjanger: Pønk

Plateselskap: Fysisk format

Musikkscenen i Oslo flyter ikke akkurat over av god gammeldags pønkrock, men bandet Hudkreft har de siste årene bevist at pønken likevel ikke er død helt ennå. Med «Salamander» serverer de en beinhard kraftsalve av en låt: Fra første takt høres en trommebeat som er den mest egna for intens headbanging denne anmelderen har hørt i norsk musikk på lenge. Vokalist Leah Røkke har akkurat riktig dose

sinne og opprør i stemmen, og kombinasjonen av det, det voldsomme tempoet, en drivende gitar og pumpende bass gir denne låta meg lyst til å gjøre opprør mot både staten og kapitalen.

Mixinga, som gjør at teksten knapt høres over den hardt forvrengte gitaren, vekker også assosiasjoner til garasjeponken fra 90-tallet. Er du klar for å bli musikalsk sparka i trynet? Skru volumet opp og risiker å få kronisk tinnitus, for denne låta smeller!

Lanseres 3. mars.

Harald Nordbø
anmeldelser@universitas.no

Singel:

Godt & blanda

Brenneslebarn

Artist: Ekkolodd

Sjanger: Indie

Plateselskap: Fysisk format

Plingplong-tangenter, en sløy og groovy beat, dempet bass, soul-koring og en melankolsk tekst om barndommens vanskeligheter. Denne eklektiske musikalske blandinga lukter som en mer upbeat versjon av sein Radiohead, hvis Radiohead prøvde seg på feelgoodmusikk med gudbrandsdalsdialekt. Dette er en låt i den ofte neglisjerte sjangeren «låter man vugger fram og tilbake til på t-banen». Vokalen er stødig og

komplementerer godt laidback, eksperimentell backing, som er preget av lekne harmonier.

Teksten, derimot, kommer litt i bakgrunnen av det dominerende lydbildet, men er sjeldent poetisk for sjangeren – som kanskje ikke er overraskende fra et band som tidligere har beskrevet seg selv som «Norges mest introverte band». I alle tilfelle er dette en låt som gir meg inntrykk av at vi vil høre mer fra denne introverte gjengen framover.

Harald Nordbø
anmeldelser@universitas.no

Singel:

Glitrende indiepop

Diamanter

Artist: Klossmajor

Sjanger: indiepop

Det at musikk sklir inn ørene er vanligvis ikke en hedersbetegnelse. Slikt sier man om Kygo, post-2015 Coldplay, og annet som er så motstandsløst at det er ubehagelig å høre på. Forskjellen mellom disse og Klossmajor er at Klossmajor er langt smartrere og mer karismatiske – noe de evner å oversette til svært lyttevennlig, men glitrende god indiepop.

Diamanter er siste singel før trioen slipper nytt album 17. mars. Låta har et catchy åpningsriff à la Crystal Fighters, polyfoniske synthesizere som veksler mellom bredpenslede anslag og rundkantet staccato, samt den karakteristis-

ke og nydelig trestemte vokalen som kan gjøre enhver mo i knærne, uavhengig av kjønn og legning. Teksten, om vansker med det å åpne seg for en annen, er passe komplisert, og leveres med en forunderlig fengende synkope som gjør at man gjentar linjene i hodet i etterkant.

Ikke nyskapende indiepop, men stilsikkert, smart og så sjarmerende at det er til å dø av. Er det noe 2023 trenger mer av, er det Klossmajor.

Peder Nyeggen
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 9 & 10

2/3 After Dark – Teater Neufs cabaret

Oslos egen storstue for studenter har selvfølgelig en teaterforening. De reklamerer selv med at de «tar fram musikalenenes mørke sanger og sender skurker, antihelter, skam og tvil ut på scenen».

Hvor: Chateau Neuf

Når: 2.–4. mars

Pris: GRATIS for studenter! 150 kr for andre

International Documentary
Film Festival
Oslo 6–12 March 2023

6/3 HUMAN internasjonale dokumentarfilmfestival 2023

Oslos største festival for ny norsk og internasjonal dokumentarfilm går atter en gang av stabelen.

Hvor: Diverse kinoer

Når: 6.–12. mars

Pris: Ordinær, 150 kr, student 100 kr, klippekort 750 kr

8/3 8. mars-markering i Oslo

Det er vår og kvinnedag. Ta med deg kamplysten!

Hvor: Youngstorget (og byen for øvrig)

Når: 8. mars, forsåvidt hele dagen.

Offisielt arrangement begynner 17:45.

Kåte klimaaktivistej

I ukas avis får vi høre om en klimaaktivisten Eriga Elijah Reagan som opplevde elendig skoleveier som følge av klimaendringer. Men også på Oslos vestkant finnes det klimaaktivister. Ad notams utsendte møter BI-student Preben von Fitetryné på Holmenkollen T-banestasjon.

–Nei, ehe he, jeg fakkej enkli ikke med miljøet ass, men jeg må jo faen meg ta t-bane ovejalt, sier Fitetryné.

Han er en av de som har merket at det har blitt en stigma rundt det å kjøre bil i sentrum.

–Pleiej jo å faen meg å tjille jundt i byen med pappas Pojsche, men alle de deilige chicksa ej jo blitt så jævli miljøengasjeite.

Ved siden av Fitetryné sitter studievennen Maximi-

lian Rævsleiksen.

–Vi haj jo pleid å dja masse ladies med mammas Mustang, men nå syntes de det ej skikkelig tujn-off, sier Rævsleiksen.

De har begge startet å ta kollektivtransport, som følge av lite napp på kroken.

–Det ej skikkelig djitt ass. Føij kunne jeg jo baje flexe Canada Goose-jakken min, men det ej tydeligvis andehåj inni jakka, sier Fitetryné.

–Ja, og det likej visst ikke de tæjte klimajentene, supplerer Rævsleiksen.

Guttene innser plutselig at banen har kjørt forbi Majorstuen, og de begynner å gråte.

–Faaaennn, uhu hu, jeg tøjj ikke gå jundt på østkan-ten, hyler klimaklysene i kor.

Av: Simsalabims

Vi spør

av Maren i Myra

Master i syke? Sykemaster? Mastersyke.

I denne ukas avis kan man lese kommentar om den beryktede mastersyken. Vi i redaksjonen ble selv skremt og engstelige: Lider vi av denne sykdommen? Vi droppa innom et anonymt legesenters telefontilbud for å få svar.

[Biip, biip. Er du usikker? Tast 6]

– Hei dette er Astri-uten-D Masterson.

– Hei, hei.

–Jeg føler meg ikke helt bra. Men jeg er litt redd for at du skal synes jeg er teit.

– Hva mener du?

– Nei, jeg bare, jeg vet ikke, jeg har følt meg svimmel, vondt i hodet og litt overkvalifisert.

– Har du booket noen time?

– Nei, jeg tenkte jeg skulle forhøre meg litt med deg først. Jeg skulle nemlig til lesesalen og gikk forbi en barnehage og følte et veldig ubehag

– Ja, åja?

– Jeg fikk voldsomme sure oppstøt, og en kink i leveren da jeg så på de som jobba der. De hadde altfor lang, altfor lang...

– ...

– utdannelse.

– Jeg skjønner, er det sånn at du ønsker å snakke med en lege om dette?

– Ja, kanskje, men har du muligens noen tanker om hva dette kan være?

– Nå skjønnte jeg ikke helt hvilke symptomer du hadde.

– Jeg har nemlig lest litt på det store internettet om noe kalt «mastersyke».

– Ja...

– Er det dødelig?

– Bare vent, hold linja litte grann.

[Legekantoret tilkaller ekspertise]

– Vil du bare forklare det en gang til?

– Jeg føler meg på en måte over-

kvalifisert til alt jeg gjør, og får litt vondt i magen av å tenke på det. Av og til leser jeg også Knausgård.

– Mhm

– Jeg lurte på om dere har noen medisiner eller sprøyter jeg kan få? Jeg er ikke glad i stikkpiller eller lovehearts.

– Nei, jeg skjønner, jeg anbefaler egentlig at man bestiller en time hos en lege. Så kan de snakke med deg om dette

– Finnes det folk i Norge som kan redde meg?

– Ja, det gjør det jo.

– Vil du vurdere din stilling som overkvalifisert, sykdomsforverrende sexy-doctor?

– Ehh?

– Vi snallast!

Ukas studentvin

FOLKELIG & JÅLETE: Den forfengeliges vin er funnet! Den italienske Carussin Completo treffer både smalt og bredt i denne ukens panel, og det av ulike grunner. Vinen kalles en «nakenvin», da den er tilnærmet naturvin, men ikke helt. Mon tro om nakenstempelet rimer bedre i unge ører og smaker bedre i ganer enn begrepet «naturvin», både for de vinsøkende og -etablerte. Ned går den uansett. Denne barberaen er umiddelbart frisk i munnen, før den renner ned og etterlater en sti av urter ... som en badebombe?

Panelet er imidlertid delt i om denne vinen holder mål for dens eksentriske og særegne innsalg, og flere mener denne smaker som en helt streit husets vin. Samtidig: Denne vinen kommer i en flaske på én liter, og pris per slurk blir dermed nokså rimelig. Flere enes dermed om at man får gode dråper for pengene. Skrukork, nok kvantum til å dele og lekert design: Denne følger med til både stranda og middagsselskapet.

Vinurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Carussin Completo

Pris: 195 kroner

Land: Italia

Alkohol: 11,5 prosent

Saga Eline Jonsson Hoff
vikarierende vinanmelder i Universitas

KVISS-CORBIN

1. Nikos Christodoulidis er nylagt president, men i hvilket land?
2. Hva heter vannet i Østmarka i Oslo som deler navn med en basisk kjemisk løsning?
3. Hvor høy er Galdhøpiggen?
4. Hva heter Sveriges høyeste fjell?
5. Hva het den svenske statsministeren som ble skutt og drept i 1986?
6. Hva kalles ofte den dansk-norske kongen Christian IV?
7. Hva het hans arvtaker, som kanskje er mest kjent for å ha innført erteveldet?
8. Hvem står bak introlåten «When» fra TV-serien Atlantic Crossing?
9. Hvilken gruppe står bak låter som In Too Deep, Still Waiting og Fat Lip?

10. Hva er ifølge «Haikerens guide til galaksen» svaret på alle spørsmål?
11. I hvilket år inntraff alle disse hendelsene: 628 norske studenter ble deportert til tyske konsentrasjonsleire, Operasjon Husky innledes, Benito Mussolini arresteres, Erwin «Ørkenreven» Rommel blir hjemkalt til Europa før de tyske styrkene i Tunis kapitulerer, Joe Pesci blir født og Gustav Vigeland dør.
12. Til hvilket visuelt medium tar man i stereoskoper?
13. Hvilken film av James Cameron går i disse dager på kino i 3D-versjon i anledning 25 årsjubileum?
14. Hvilke tre filmer har klart bragden å få 11 Oscar-statuetter?
15. Hva heter filmen fra 2006 der Meryl

Streep spiller en mektig redaktør for et motemagasin?

16. Fred Perry og Lacoste er i dag kanskje best kjent som klesmerker, men hvilken sport er mennene originalt kjent fra?

17. Hva heter Cristiano Ronaldos kleskolleksjon?

18. Hvilket lag vant nylig den engelske ligacupen for menn?

19. Ski-VM arrangeres i disse dager, men hvor?

20. Nevn ett av de åtte lagene som nylig spilte kvartfinaler i Bandy-NM.

av Gabriel Corbin-Arntzen,
kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Rebus

av Baerto

HINT: Det er kaldt, men ikke SÅ kaldt Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Voldtekt er ukultur i forsvarsret» Det klarte Ea og Mia, Ola og Jøggje, Hedda og Caroline og Ingjerd M